

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
W PIOTRKOWIE TRYBUNALSKIM**

**OCENA STANU SANITARNEGO
I SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA
POWIATU PIOTRKOWSKIEGO ZIEMSKIEGO
ZA ROK 2024**

Piotrków Trybunalski marzec 2025 rok

Spis treści

I.	Wstęp.....	3
II.	Sytuacja epidemiologiczna zakażeń i chorób zakaźnych.....	4
III.	Sytuacja w zakresie nadzoru nad warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.....	24
IV.	Sytuacja w zakresie nadzoru nad jakością wody i warunkami higieny środowiska	31
V.	Sytuacja w zakresie nadzoru nad warunkami sanitarno-higienicznymi środowiska pracy	34
VI.	Sytuacja w zakresie nadzoru nad warunkami higieny procesów nauczania i wychowania oraz higieny wypoczynku i rekreacji.....	40
VII.	Nadzór sanitarno – zapobiegawczy	50
VIII.	Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.....	51
IX.	Podsumowanie działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w liczbach w roku 2024	53

Wstęp

Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej pełnią podstawową rolę w zakresie nadzoru nad bezpieczeństwem sanitarnym w naszym kraju i zostały powołane w celu realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, określonych w ustawie z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 416).

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Piotrkowie Trybunalskim reprezentuje wyspecjalizowaną instytucję, która została powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami bezpieczeństwa zdrowotnego w zakresie: higieny środowiska, warunków sanitarno – higienicznych środowiska pracy, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny wypoczynku i rekreacji, bezpieczeństwa żywności i żywienia oraz respektowania wymogów higieniczno-sanitarnych, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt i pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne. Nadzór ten ma na celu ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych. Wykonywanie wskazanych wyżej zadań polega na sprawowaniu zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzeniu działalności prewencyjnej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska, a także na prowadzeniu działalności oświatowo-zdrowotnej.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Piotrkowie Trybunalskim wykonuje kompetencyjnie przypisane mu zadania na obszarze miasta Piotrkowa Trybunalskiego oraz powiatu piotrkowskiego.

Niniejsze opracowanie sporządzono w oparciu o dane zebrane ze wszystkich obszarów objętych nadzorem bieżącym i zapobiegawczym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Piotrkowie Trybunalskim. W ocenie stanu sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej powiatu piotrkowskiego przedstawiono efekty monitoringu sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych, w tym zatruc pokarmowych, prowadzonego w ramach zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, ocenę stanu sanitarnego obiektów udzielających świadczenia zdrowotne a także ocenę w zakresie bezpieczeństwa żywności, jakości wody przeznaczonej do spożycia, jakości wody w pływalniach i kąpieliskach, stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej, warunków sanitarno – higienicznych środowiska pracy, stanu sanitarnego placówek nauczania i wychowania, zadań realizowanych w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, działań w zakresie egzekwowania zakazu wprowadzania do obrotu środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych oraz działań oświatowo – zdrowotnych realizowanych na rzecz promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Przedstawiona ocena stanu sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej powiatu piotrkowskiego z pewnością przyczyni się do lepszego poznania działań, jakie Państwowa Inspekcja Sanitarna wykonuje na rzecz zdrowia publicznego mieszkańców oraz pozwoli ono uzyskać szeroki zakres informacji na temat stanu sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej powiatu piotrkowskiego.

Sytuacja epidemiologiczna zakażeń i chorób zakaźnych

Analizy sytuacji epidemiologicznej w zakresie chorób zakaźnych dla powiatu piotrkowskiego dokonano w oparciu o przesłane formularze do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Piotrkowie Trybunalskim z podmiotów leczniczych (ZLK 1-4) oraz z laboratoriów medycznych (ZLB 1-4):

- ZLK-1 „Zgłoszenie podejrzenia lub rozpoznania zakażenia lub choroby zakaźnej”,
- ZLK-2 „Zgłoszenie rozpoznania gruźlicy”,
- ZLK-3 „Zgłoszenie podejrzenia lub rozpoznania zachorowania na chorobę przenoszoną drogą płciową”,
- ZLK-4 „Zgłoszenie podejrzenia lub rozpoznania zakażenia HIV/zachorowania na AIDS/ zgonu osoby zakażonej HIV/chorej na AIDS”,
- ZLB-1 zgłoszeń dodatknych wyników badań laboratoryjnych w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych
- ZLB-2 Zgłoszenie dodatniego wyniku badania w kierunku gruźlicy
- ZLB-3 Zgłoszenie dodatniego wyniku badania w kierunku ludzkiego wirusa niedoboru odporności (HIV)
- ZLB-4 Zgłoszenie podejrzenia lub rozpoznania zakażenia HIV/ zachorowania na AIDS/zgonu osoby zakażonej HIV/ chorej na AIDS*

Zgłoszeń dokonują podmioty lecznicze zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2008 roku o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. z 2024 r., poz. 924 z późn. zm.)

Przy obliczaniu współczynnika zapadalności wykorzystano dane demograficzne (wg. GUS) tj. liczbę mieszkańców powiatu piotrkowskiego w analizowanych latach. Współczynnik zapadalności obliczono na 100 tys. mieszkańców.

Rok	Liczba ludności dla powiatu piotrkowskiego
2022	90408
2023	90278
2024	89945

Wybrane choroby zakaźne w powiecie piotrkowskim w latach 2022 – 2024

Jednostka chorobowa	2022 Zachorowania	2022 Hospitalizacje	2022 Współczynnik zapadalności	2023 Zachorowania	2023 Hospitalizacje	2023 Współczynnik zapadalności	2024 Zachorowania	2024 Hospitalizacje	2024 Współczynnik zapadalności
Salmonelloza - zatrucie pokarmowe	20	14	22,12	17	8	18,83	14	7	15,57
Bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	21	17	23,23	22	21	24,37	12	12	13,34
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe - gronkowcowe	114	12	126,10	0	0	0,00	0	0	0,00

Jednostka chorobowa	2022 Zachorowania	2022 Hospitalizacje	2022 Współczynnik zapadalności	2023 Zachorowania	2023 Hospitalizacje	2023 Współczynnik zapadalności	2024 Zachorowania	2024 Hospitalizacje	2024 Współczynnik zapadalności
Wirusowe zakażenia wywołane przez rotawirusy	73	60	80,75	9	9	9,97	16	15	17,79
Wirusowe zakażenia wywołane przez norowirusy	4	3	4,42	19	19	21,05	5	4	5,56
Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	6	3	6,64	33	7	36,55	91↑	2	101,17
Tęžec	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
Krztusiec	1	1	1,11	6	1	6,65	90↑	8	97,84
Płonica (szkarlatyna)	5	0	5,53	37	0	40,98	66↑	0	73,38
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna – Róża	1	0	1,11	8	2	8,86	3	0	3,34
Borelioza z Lyme	5	0	5,53	25	5	27,69	31↑	7	34,47
Neuroborelioza	0	0	0,00	3	3	3,32	5↑	5	5,56
Styczność i narażenie na wściekliznę *osoby wymagające szczepień	13	0	14,38	22	0	24,37	23	0	25,57
Ospa wietrzna	251	1	277,63	264	1	292,43	311↑	1	345,77
Odra	0	0	0	0	0	0,00	0	0	0,00
Różyczka	1	0	1,11	2	0	2,22	2	0	2,22
Wirusowe zapalenie wątroby typu A	0	0	0	0	0	0,00	0	0	0,00
Wirusowe zapalenie wątroby typu B - przewlekłe i BNO	6	1	6,64	3	0	3,32	6↑	0	6,67
Wirusowe zapalenie wątroby typu C - przewlekłe i BNO	8	1	8,85	2	0	2,22	6↑	1	6,65
AIDS	0	0	0	0	0	0,00	0	0	0,00
HIV	4	0	4,42	3	1	3,32	2	1	2,22
Świnka (nagminne zapalenie przyusznicy)	0	0	0	0	0	0,00	0	0	0,00

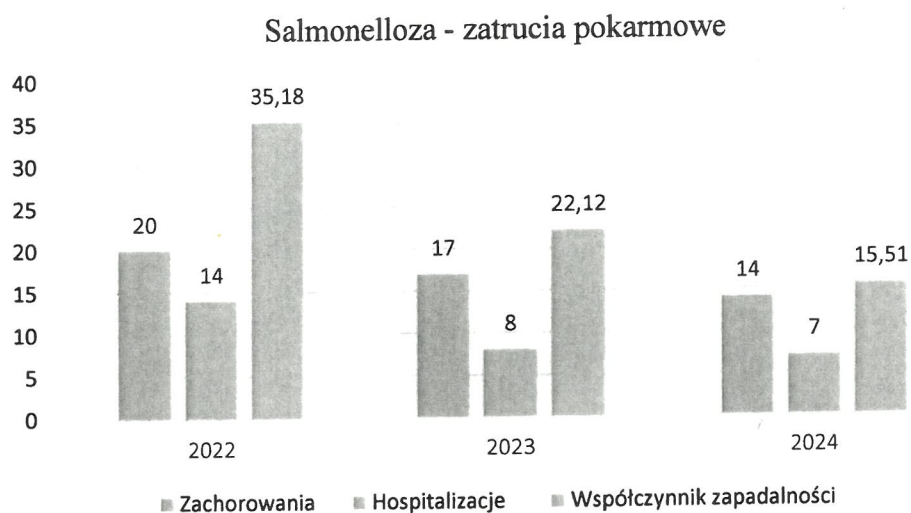
Jednostka chorobowa	2022 Zachorowania	2022 Hospitalizacje	2022 Współczynnik zapadalności	2023 Zachorowania	2023 Hospitalizacje	2023 Współczynnik zapadalności	2024 Zachorowania	2024 Hospitalizacje	2024 Współczynnik zapadalności
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna-posocznica	1	1	1,11	0	0	0,00	1	1	1,11
Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone	0	0	0	0	0	0,00	0	0	0,00
Zatrucia naturalnie toksycznymi substancjami spożytymi jako pokarm - grzyby	0	0	0	0	0	0,00	0	0	0,00
Gruźlica	17	17	18,8	9	9	9,97	22↑	22	24,46
Kiła (wczesna i późna łącznie)	2	0	2,21	1	1	1,11	1	1	1,11
Rzeżączka	0	0	0	0	0	0,00	2	0	2,22
Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chłamydie	0	0	0	0	0	0,00	0	0	0,00
Zakażenia SARS CoV-2 (Covid-19)	3101	248	3430,01	551	28	610,34	700↑	21	778,25
zachorowania na grypę potwierdzone testem antygenowym i molekularnym PCR	2525	7	2796,91	2065	14	2287,38	319↓	19	2295,85
RSV ogółem	0	0	0	25	17	27,69	14↓	12	15,57
RSV u dzieci do lat 2	0	0	0	17	15	18,83	9	8	10,01

Bakteryjne, wirusowe zatrucia i zakażenia pokarmowe

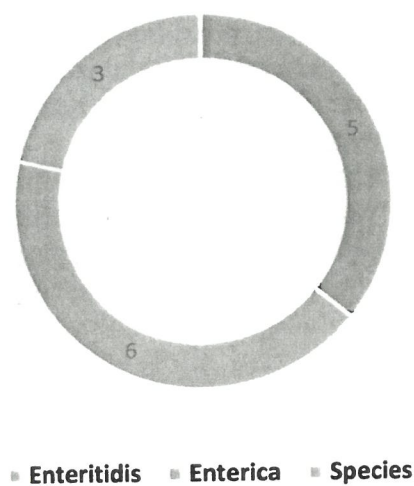
➤ Salmonellozy

Salmonelloza to choroba zakaźna wywołana przez Gram (-) pałeczki *Salmonella*. Zakażenie może przybierać różne postacie kliniczne zależne od dawki zakażającej, wieku oraz stanu ogólnej odporności człowieka. U osób dorosłych zakażonych małą dawką bakterii może przebiegać bezobjawowo, większa dawka najczęściej powoduje dolegliwości żołądkowo-jelitowe tj. nudności, wymioty, biegunka, bóle brzucha, odwodnienie oraz gorączkę. Zakażenie o znacznie cięższym przebiegu może wystąpić u niemowląt, małych dzieci, osób w podeszłym wieku lub z obniżoną odpornością, wówczas bakterie *Salmonella* przedostają się do krwi i docierają do narządów wewnętrznych powodując różne zmiany chorobowe np. ropnie, zapalenie dróg żółciowych, płuc, stawów oraz posocznice. Zakażenie szerzy się głównie przez skażoną żywność, sprzęty kuchenne, wydaliny zakażonych zwierząt (myszy, szczury).

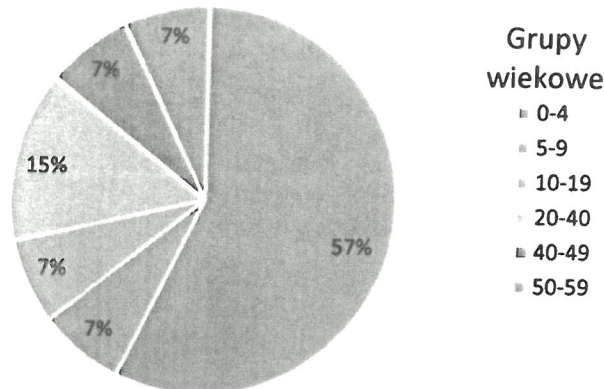
Ilość zarejestrowanych przypadków zatruc pokarmowych – Salmonelloz wraz z współczynnikiem zapadalności w powiecie piotrkowskim w latach 2022 - 2024

Salmonelloza według czynników etiologicznych (ilość przypadków) 2024 rok

2024 rok
Zachorowania na Salmonelle według wieku

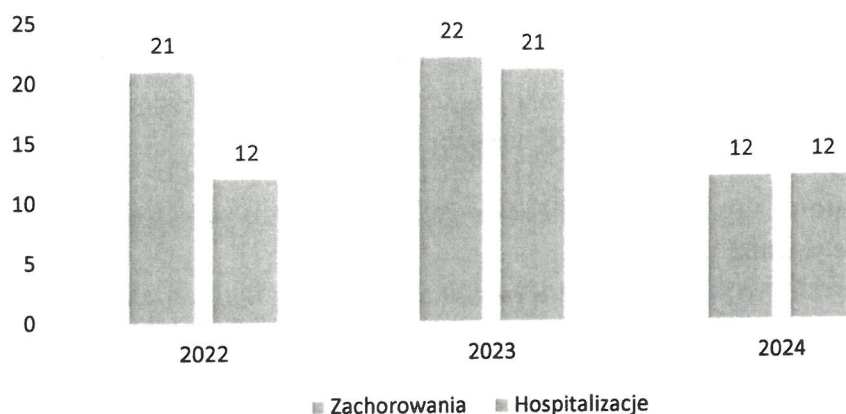
W 2024 roku zarejestrowano 14 przypadków zachorowań na Salmonellozę, w tym 7 osób hospitalizowanych. Nadzorem sanitarno-epidemiologicznym bjęto 48 osób zamieszkujących wspólnie z zakażonym, które wykonały badania w kierunku obecności pałeczek Salmonella spp. U żadnej przebadanej osoby ze styczności nie wykryto zakażenia pałeczkami Salmonella.

➤ **Bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez *Clostridium difficile***

Clostridium difficile (obecne nazewnictwo *Clostridioides difficile*) to beztlenowa Gram (+) bakteria, wytwarzająca spory, które umożliwiają jej długotrwałe przetrwanie w środowisku zewnętrznym. Wywołuje zapalenie (uszkodzenie) jelita grubego. Zakażenie *C. difficile* objawia się biegunką o różnym nasileniu. Szerzy się drogą pokarmową i dotyczy przede wszystkim osób w starszym wieku, przebywających w szpitalach i domach opieki. Do czynników ryzyka zakażenia *C. difficile* należą: długotrwała antybiotykoterapia, dłuższy pobyt w szpitalu, immunosupresja, podeszły wiek oraz choroby przewlekłe.

W 2024 roku odnotowano 12 przypadków bakteryjnego zakażenia jelitowego wywołanego przez *Clostridium difficile* i jest to mniej niż w 2023 roku.

Bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez *Clostridium difficile* w latach 2022-2024

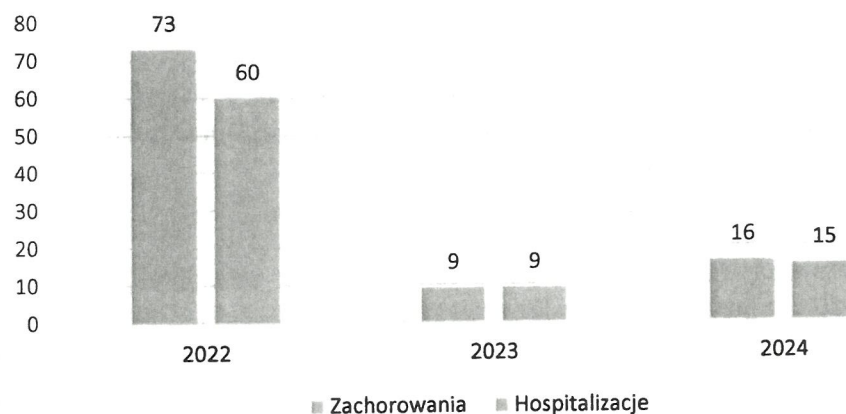
➤ Wirusowe zakażenia wywołane przez rotawirusy

Rotawirusy to grupa wirusów należących do rodziny reowirusów. Najczęściej na infekcje rotawirusowe cierpią niemowlęta i małe dzieci i to u nich ich przebieg jest najcięższy. Rotawirus u dorosłych - również jest możliwy, na zakażenie podatne są przede wszystkim osoby starsze. Wirus ten jest wyjątkowo zaraźliwy i potrafi długo żyć poza organizmem. Najpopularniejsza droga zakażenia to droga kropelkowa. Choroba zaczyna się niezbyt wysoką gorączką, potem pojawiają się wymioty, nawet kilkanaście do kilkudziesięciu razy w ciągu doby, następnie występuje biegunka. Objawy te mogą prowadzić do odwodnienia i hospitalizacji.

Od 2021 roku szczepienia przeciw rotawirusom są bezpłatne (szczepienie obowiązkowe ujęte w programie Szczepień Ochronnych).

W 2024 roku odnotowano 16 przypadków wirusowego zakażenia wywołanego przez rotawirusy, w tym 15 przypadków było hospitalizowanych.

Zakażenia wywołane przez rotawirusy w latach 2022-2024

➤ Wirusowe zakażenia wywołane przez norowirusy

Norowirusy to grupa wirusów ssRNA z rodziny kalciwirusów (*Caliciviridae*). Norowirusy mogą być przyczyną wirusowego zakażenia przewodu pokarmowego. Do zakażenia dochodzi drogą pokarmową przez zanieczyszczone ręce i pokarm. Objawy pojawiają się już od 12 do 72

godzin po ekspozycji na norowirus. Objawy zwykle pojawiają się nagle i należą do nich m.in. wymioty, wodnista biegunka, nudności i ból brzucha. Inne objawy to gorączka, ból głowy, bóle mięśniowe oraz złe samopoczucie. Towarzyszące zakażeniu objawy mogą doprowadzić do odwodnienia organizmu i hospitalizacji, szczególnie u małych dzieci, osób starszych i osób z chorobami przewlekłymi.

W 2024 roku odnotowano 5 przypadków wirusowego zakażenia wywołanego przez norowirusy, w tym 4 przypadki były hospitalizowane.

➤ **Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu**

Biegunka infekcyjna jest chorobą spowodowaną przez czynnik zakaźny. Głównym jej objawem jest zwiększenie częstotliwości wypróżnień w ciągu dnia. W 90% przypadków biegunka infekcyjna po pewnym czasie osiąga maksymalne nasilenie, a później samoistnie, stopniowo ustępuje. Przyczyną biegunki infekcyjnej są zakażenia wirusowe, bakteryjne, rzadziej - pierwotniaki lub grzyby chorobotwórcze. Źródłem zakażenia jest skażona przez drobnoustroje żywność i woda.

W 2024 roku odnotowano znaczący wzrost zachorowań (91 przypadków) na biegunkę i zapalenie żołądkowo – jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu w porównaniu do lat poprzednich.

➤ **Krztusiec**

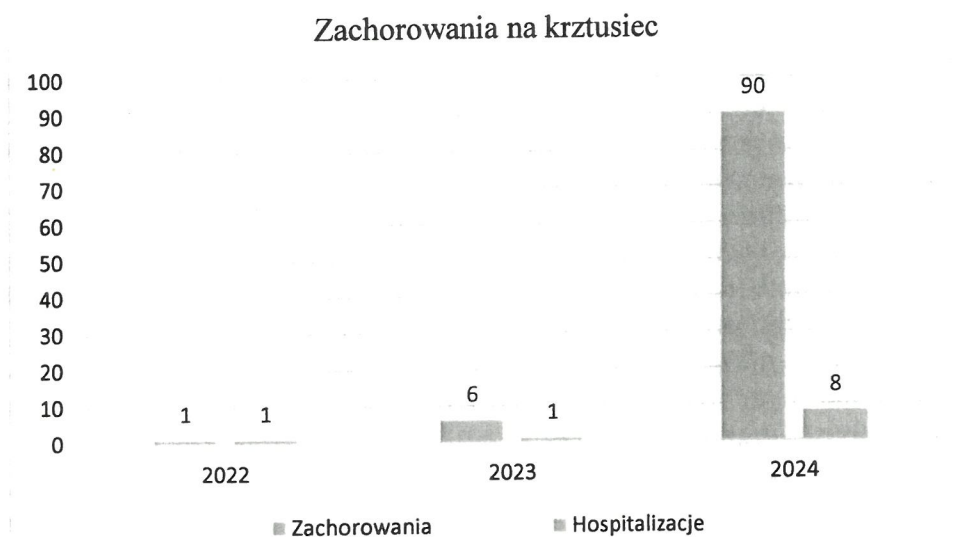
Krztusiec (dawniej: koklusz) jest ostrą chorobą dróg oddechowych, wywoływaną przez bakterie *Bordetella pertussis*. Charakterystycznym objawem choroby u dzieci jest długotrwałe utrzymujący się napadowy kaszel z wydzielaniem lepkiej plwociny. W przypadku dorosłych zwykle dominuje przewlekły, niecharakterystyczny kaszel, który może utrzymywać się nawet przez 3-miesiące (stąd potoczne określenie „100-dniowy kaszel”).

Nasilenie objawów zależy od wieku i stanu uodpornienia chorego. W przebiegu zachorowania wyróżnia się następujące objawy: 1. Okres nieżytowy (1–2 tyg.): zaczyna się wystąpieniem objawów grypopodobnych (gorączka nie jest wysoka lub nie występuje); pod koniec okresu pojawia się kaszel, który początkowo jest suchy, najpierw występuje w nocy, a następnie również w ciągu dnia, stopniowo przechodząc w napadowy. W tej fazie krztusiec jest najbardziej zakaźny.

2. Okres napadowego kaszlu (4–6 tyg.): narastające działanie toksyn powoduje przejście do kolejnej fazy choroby z charakterystycznym napadowym kaszlem, objawami duszności, wykrztuszaniem śluzu i wymiotami. Występują napady duszącego kaszlu bez nabierania powietrza („zanoszenie się kaszlem”), zakończonego głębokim wdechem z głośnym świstem krtaniowym przypominającym „pianie” (u dzieci, rzadziej u młodzieży i dorosłych), które występują seriami. Pod koniec napadu chory odkrztusza gęstą, lepka wydzielinę (dzieci mogą ją połykać, a następnie zwymiotować). Napadom może towarzyszyć obrzęk i sinica twarzy, wybroczyny na twarzy i spojówkach. U noworodków i małych dzieci zamiast kaszlu może wystąpić bezdech, uogólnione drgawki. Napady są wyczerpujące; poza napadami kaszlu stan chorego jest dość dobry.

3. Okres zdrowienia (3–4 mies.): kaszel stopniowo ustępuje, okresowo – zwłaszcza po wysiłku lub podczas innego zakażenia – może się ponownie nasilić.

W analizowanym okresie 2022-2024 obserwujemy znaczny wzrost zachorowań. W 2024 roku zarejestrowano 90 zachorowań na krztusiec.

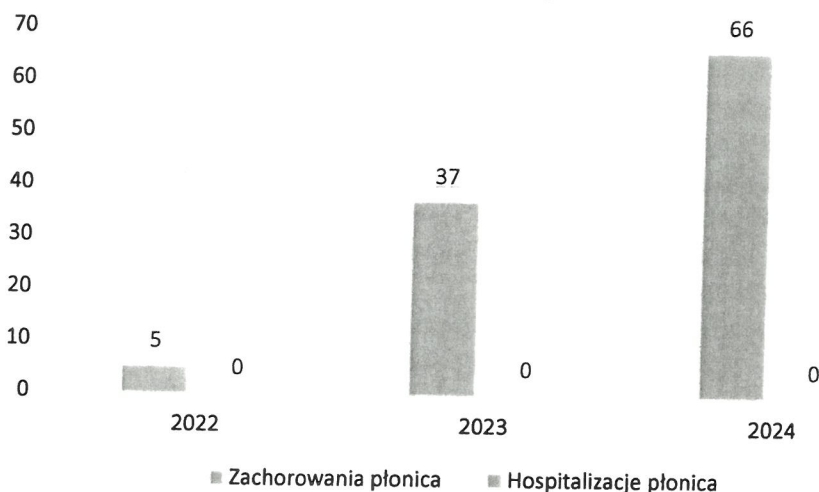
➤ **Płonica (szkarlatyna)**

Główną przyczyną płonicy jest infekcja bakteryjna wywołana przez *Streptococcus pyogenes* - paciorkowce β -hemolizujące. Bakterie te mogą być przenoszone drogą kropelkową, na przykład podczas kichania, kaszlu lub bezpośredniego kontaktu z zakażonymi osobami. Szczególnie narażone na zakażenie są dzieci oraz osoby przebywające w miejscach o dużym skupisku ludzi.

Szkarlatyna u dzieci daje podobne objawy jak u dorosłych - wysypka, gorączka, ból gardła, ból brzucha, nudności, wymioty. Uwagę trzeba też zwrócić na język - szkarlatyna u dziecka także może powodować tzw. język malinowy.

W analizowanym okresie 2022-2024 obserwujemy znaczny wzrost zachorowań bez potrzeby hospitalizacji. W 2024 roku zarejestrowano 66 zachorowań na płonicę.

Zachorowania na płonice

➤ Borelioza z Lyme

Borelioza z Lyme jest wieloukładową chorobą zakaźną wywoływaną przez bakterie należące do grupy krętków *Borrelia burgdorferi* sensu lato, przenoszona przez kleszcze. Borelioza może przyjmować różne postacie, takie jak: skórna, stawowa, neurologiczna, zaburzenia układu krążenia czy objawy neuropsychiczne.

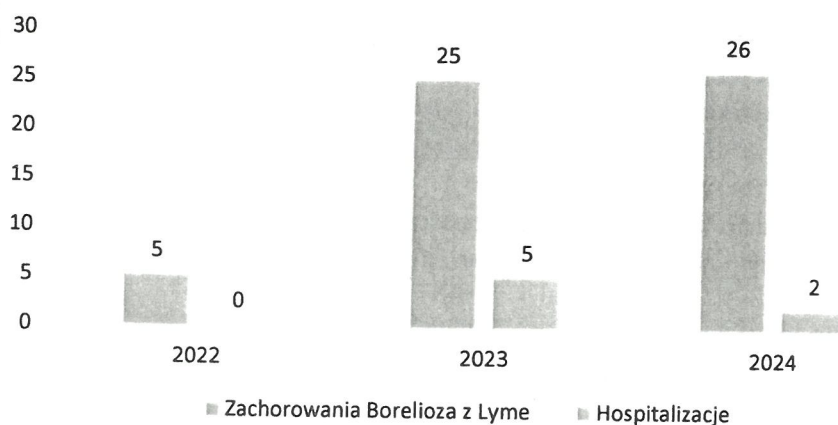
W pierwszym stadium zakażenia: w miejscu ukłucia przez kleszcza występuje zmiana skórna, która powiększa się tworząc czerwoną lub sino-czerwoną plamę tzw. rumień wędrujący.

W drugim stadium boreliozy z Lyme mogą występować objawy ze strony ośrodkowego układu nerwowego (czyli neuroborelioza) takie jak limfocytarne zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych oraz mózgu, zapalenie nerwów czaszkowych i nerwów obwodowych, ze strony narządów ruchu (borelioza stawowa) jako zapalenie stawów oraz ze strony układu krążenia w postaci zaburzeń rytmu.

Od 2023 roku widoczny jest znaczny wzrost zachorowań na boreliozę, który w dalszym ciągu się utrzymuje. W okresie 2022-2024 obserwujemy również występowanie zachorowań na **neuroboreliozę**.

W 2024 roku wystąpiło 5 przypadków zachorowań na neuroboreliozę, każda z tych osób była hospitalizowana.

Zachorowania na Boreliozę z Lyme w latach 2022-2024

➤ Wścieklizna i pokąsania przez zwierzęta

Wścieklizna jest śmiertelną chorobą odzwierzęcą, której przyczyną jest zakażenie wirusem wścieklizny. Jest to wirus neurotropowy rodzaju *Lyssavirus*, szerzący się i namnażający w układzie nerwowym. Wścieklizna objawia się ostrym zapaleniem mózgu i rdzenia, która niemal zawsze prowadzi do śpiączki i śmierci w ciągu 10 dni od wystąpienia pierwszych objawów. Głównym rezerwuarem wirusa są zwierzęta dzikie: wilki, lisy, wiewiórki, nietoperze, sarny, gryzonie oraz zwierzęta domowe głównie psy i koty, zwierzęta gospodarskie np. krowy, konie. Do zakażenia dochodzi przez przeniesienie wirusa znajdującego się w ślinie chorego zwierzęcia poprzez ugryzienie albo oślinienie uszkodzonej skóry lub błon śluzowych.

W przypadku wścieklizny zapobieganie zachorowaniom wymaga współdziałania podmiotów leczniczych, inspekcji sanitarnej oraz inspekcji weterynaryjnej. Dzięki masowym szczepieniom zwierząt, a także szybkiemu wdrożeniu szczepień przeciw wściekliznie u osób pokąsanych przez nieznane zwierzęta wścieklizna w Polsce jest chorobą bardzo rzadką.

W 2024 roku przeprowadzono 137 wywiadów epidemiologicznych w związku z pokąsaniem ludzi przez zwierzęta. Wszystkim pokąsanym osobom zalecono konsultacje w Poradni Chorób Zakaźnych, gdzie lekarz podejmował decyzje o szczepieniach przeciw wściekliznie.

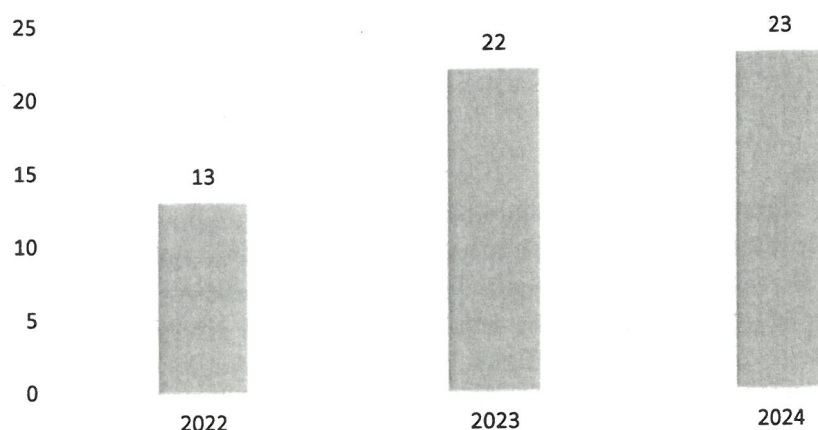
Sprawcami pokąsań były:

- psy znane (81 przypadków),
- psy nieznane (33 przypadków),
- koty znane (6 przypadków),
- koty nieznane (11 przypadków),
- zwierzęta gospodarstwa domowego - kogut (1 przypadek)
- zwierzęta dzikie – kuna, szczur, mysz (5 przypadki).

Przypadki pokąsań, w których znany był właściciel zwierzęcia były bezzwłocznie zgłaszane do Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Piotrkowie Trybunalskim co umożliwiała dokonanie badania klinicznego zwierząt w kierunku wścieklizny przez lekarzy weterynarii.

W 2024 roku zostało pokąsanych przez zwierzęta 137 osób, w tym 23 osób poddano szczepieniom przeciw wściekliznie.

Liczba przypadków pokąsań wymagających szczepienia przeciw wściekliznie.

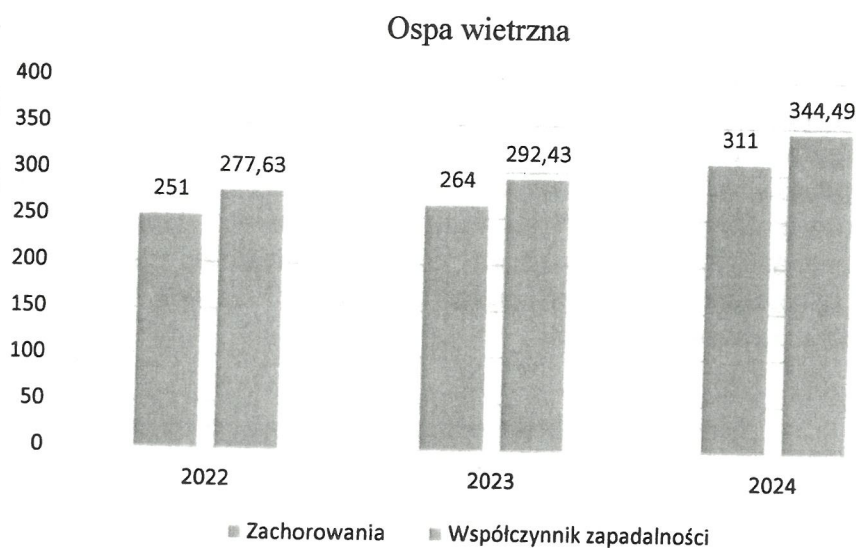
➤ Ospa wietrzna

Ospa wietrzna to choroba o charakterze zakaźnym, którą wywołują wirusy ospy wietrznej oraz półpaśca (*Varicella-zoster virus* – VZV). Potocznie ospa wietrzna nazywana jest "wiatrówką". Źródłem zakażenia jest chory człowiek. Wirus rozprzestrzenia się drogą kropelkową, powietrzną poprzez kontakt bezpośredni oraz pośredni przez materiał

zanieczyszczony zawartością pęcherzyków chorej osoby. Ospa wietrzna przeważnie występuje u dzieci. Objawy poprzedzające wystąpienie wykwitów to podwyższona temperatura, nawet do 40 °C, bóle głowy pogorszenie samopoczucia. Charakterystycznym objawem jest polimorficzna wysypka grudkowo-pęcherzykowa. Wysypka ma szybki wysiew małych, czerwonych grudek, pojawiających się najpierw na tułowi, następnie na twarzy oraz owłosionej skórze głowy. W ciągu kilku godzin czerwone plamki przybierają postać grudek, które następnie przechodzą w wypełnione płynem surowiczym pęcherzyki, następnie mętnieją tworząc krosty. Po ok 4-7 dniach zasychają w strupy, które odpadają po 20 dniach. Okres zaraźliwości obejmuje 2-3 dni przed pojawieniem się wysypki i 6 dni po jej wystąpieniu, aż do momentu przyschnięcia zmian w strupki.

Po przechorowaniu ospy wietrznej wirus przyjmuje postać latentną w zwojach czuciowych, a w warunkach obniżonej odporności organizmu może dojść do reaktywacji zakażenia pierwotnego i rozwoju półpaśca. Po kilku dniach bólu i tkliwości unerwionej skóry, następuje w tym miejscu wysyp pęcherzyków. Objawami towarzyszącymi może być powiększenie węzłów chłonnych i gorączka.

W 2024 nastąpił wzrost zachorowań na ospę wietrzną w porównaniu do roku poprzedniego.

➤ Gruźlica

Gruźlica jest chorobą zakaźną wywoływaną przez prątką gruźlicy (*Mycobacterium tuberculosis*). Jest chorobą wielonarządową, atakuje wszystkie narządy i tkanki ze szczególną predyspozycją do układu oddechowego. Do zakażenia dochodzi głównie drogą kropelkową przez układ oddechowy. Źródłem zakażenia jest prątkujący chory na płucną postać gruźlicy. Im kontakt z prątkującym chorym bliższy i dłuższy, tym ryzyko zachorowania jest większe. Zwiększone ryzyko wystąpienia gruźlicy dotyczy osób z osłabioną odpornością, osób po 65 roku życia oraz chorych na AIDS, narkomanów, alkoholików, bezdomnych i niedożywionych. Gruźlica nie ma charakterystycznych objawów, początek choroby może nie dawać żadnych objawów, albo też natężenie tych objawów nie wzbudza niepokoju chorego. Do objawów ogólnoustrojowych należą: stany podgorączkowe, nocna potliwość, osłabienie, brak apetytu i utrata masy ciała. Kaszel jest najczęstszym objawem miejscowym, kaszel połączony z odkrztuszaniem wydzieliny, ropy, przedłużający się, trwający ponad 3 tygodnie, krwioplucie, bóle w klatce piersiowej oraz duszności powinny już budzić podejrzenia choroby. Objawy gruźlicy pozapłucnej, mogą mieć charakter ogólnoustrojowy i miejscowy związany

z atakowanym narządem. Podejrzenia gruźlicy powinno być potwierdzone stosownymi badaniami tj. badaniem bakteriologicznym, a także RTG płuc i próbą tuberkulinową. Chorzy na gruźlicę podlegają ustawowemu obowiązkowi leczenia, a osoby chore na gruźlicę w okresie prątkowania oraz osoby z uzasadnionym podejrzeniem o prątkowanie dodatkowo obowiązkowej hospitalizacji. Inspekcja sanitarna prowadzi nadzór nad chorymi i osobami z ich najbliższego otoczenia.

W 2024 roku zarejestrowano 22 nowe zachorowania: 19 przypadków gruźlicy prątkującej, 3 przypadków gruźlicy nieprątkującej. We wszystkich przypadkach osoby chore zostały objęte leczeniem przeciwgruźliczym. 60 osób skierowano pod nadzór lekarski ze względu na kontakt z chorym na gruźlicę w środowisku domowym, 7 osób z kontaktu w środowisku pracy i 24 osoby z kontaktu w środowisku szpitalnym.

W 2024 roku nie wykazano przypadków gruźlicy pozapłucnej.

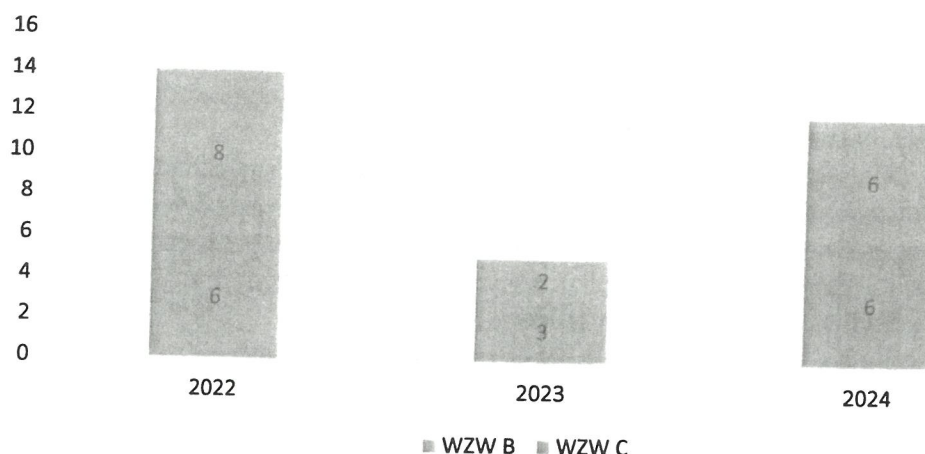
**Nowo zarejestrowane przypadki gruźlicy
w powiecie piotrkowskim**

➤ **Wirusowe zapalenie wątroby (WZW)**

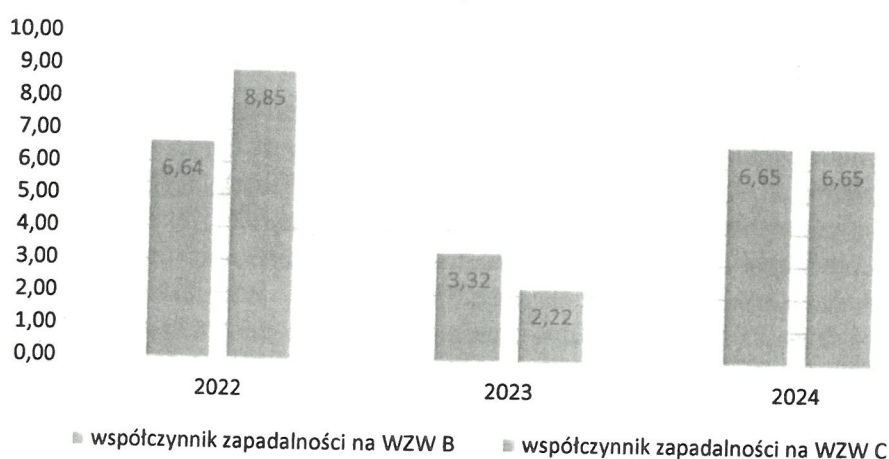
Wirusowe zapalenia wątroby są chorobami wywołanymi przez hepatotropowe wirusy, które powodują stan zapalny wątroby. Choroby te wywołane są przez kilka wirusów m.in.: wirus HAV (*Hepatitis A Virus*), HBV, HCV, HDV, HEV. Wirusy HAV i HEV szerzą się drogą pokarmową, pozostałe wirusy – drogą naruszenia ciągłości tkanek (drogą krwi). Objawy chorobowe związane są z uszkodzeniem komórki wątrobowej, co może powodować wzrost aktywności transaminaz i różnie nasilone inne objawy włącznie z żółtaczką. Na podstawie obrazu klinicznego i przebiegu klinicznego choroby można rozpoznać WZW lecz bez jego typu. Dokonać tego można na podstawie wyników badań laboratoryjnych (testu serologicznego).

Nowo zarejestrowane przypadki zachorowań na WZW

W 2024 roku zarejestrowano 6 przypadków zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B przewlekłe i BNO oraz 6 przypadki zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu C przewlekłe i BNO. Każdorazowo prowadzono dochodzenie epidemiologiczne w celu wykrycia źródeł zakażenia, obejmowano nadzorem epidemiologicznym i lekarskim osoby z bliskiego otoczenia chorego i dodatkowo umożliwiono zaszczepienie p/WZW B osobom z kontaktu z chorym na WZW typu B i osobom chorym na wirusowe zapalenie wątroby typu C. Ilość osób z kontaktu objęta nadzorem epidemiologicznym: w przypadku WZW B – 14 osób, w przypadku WZW C - 17 osób. W 2024 roku nie odnotowano zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu A, nie zarejestrowano również zachorowań u dzieci.

Współczynnik zapadalności na WZW

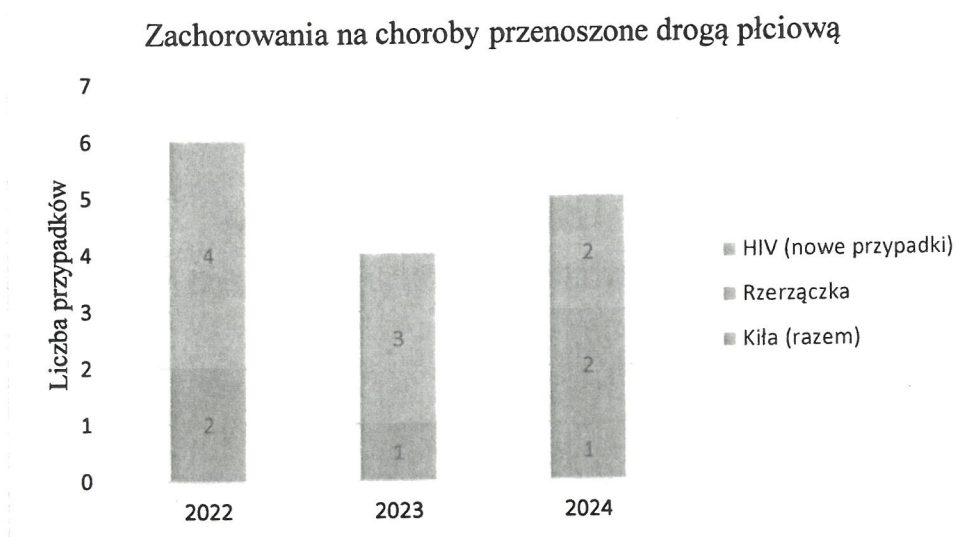

➤ Choroby przenoszone drogą płciową

Choroby weneryczne to nazwa chorób, które są przenoszone drogą płciową. Do zarażenia dochodzi podczas kontaktów seksualnych z osobą chorą. Choroby weneryczne mogą być wywoływane zarówno przez bakterie, wirusy, ale także pasożyty. W większości przypadków są one w pełni uleczalne przy zastosowaniu prawidłowej terapii. Do najczęściej występujących w Polsce chorób wenerycznych zalicza się: chłamydiozę (*Chlamydia trachomatis*), kiłę (*Treponema pallidum*) oraz rzeżączkę (*Neisseria gonorrhoeae*). W dominującej ilości

przypadków nie są dostrzegalne żadne objawy choroby. Jednak zaobserwować można: świąd w okolicach intymnych, występowanie bólu w podbrzuszu, wysypkę na narządach płciowych lub w okolicach odbytu, ból i pieczenie w trakcie oddawania moczu, odczuwanie bólu i dyskomfortu w trakcie stosunku. Dostrzeżenie jakiegokolwiek dolegliwości powinno być jak najszybciej skonsultowane z lekarzem - ginekologiem, dermatologiem-wenerologiem lub urologiem. Drogą kontaktów seksualnych przenosi się również ludzki wirus upośledzenia odporności HIV dla którego, drogami szerzenia jest także naruszenie ciągłości tkanek. Do przeniesienia wirusa może dojść z zakażonej matki na dziecko w czasie ciąży, porodu, karmienia piersią. Wirus HIV zakaża komórki układu immunologicznego co w konsekwencji prowadzi do zaburzeń odporności i występowania zakażeń oportunistycznych oraz nowotworów. Zakażenie wirusem HIV w naturalnym przebiegu choroby, średnio po 10-12 latach od zakażenia prowadzi do rozwinięcia się AIDS – zespołu nabytego upośledzenia odporności.

Analizując lata 2022 – 2024 to w roku 2024 zaobserwowano nieznaczny wzrost zachorowań na choroby przenoszone drogą płciową. Zarejestrowano: 2 nowo wykryte zakażenia HIV, 1 przypadek kiły wczesnej oraz 2 przypadki rzeżączki. Nie odnotowano natomiast przypadków zachorowań na AIDS – zespołu nabytego upośledzenia odporności oraz na chlamydiozę.

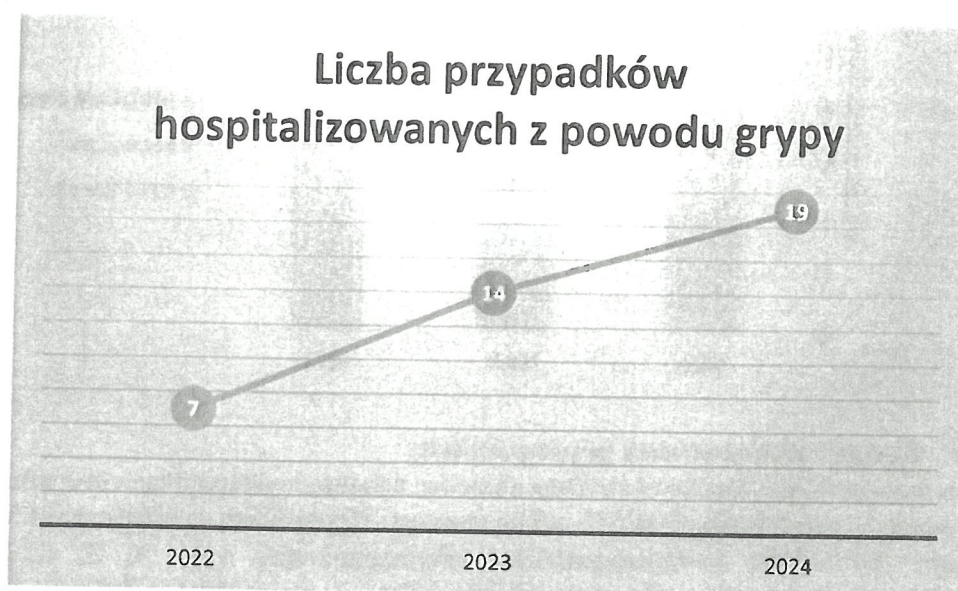

➤ Grypa i zachorowania grypopodobne

Grypa sezonowa jest bardzo zaraźliwą chorobą zakaźną, występującą corocznie i przebiegającą pod postacią ostrej infekcji układu oddechowego. Czynnikiem etiologicznym są wirusy grypy należące do rodziny *Orthomyxoviridae*, obejmujące trzy typy: A, B, C. Do pierwszych objawów świadczących o zakażeniu można zaliczyć: zmęczenie, osłabienie oraz bóle głowy, mięśni i stawów. Następnie występuje gorączka często bardzo wysoka a w dalszej kolejności suchy kaszel, ból gardła oraz nieżyt nosa. Choroba ustępuje samoistnie po 5-7 dniach ale jej ciężki przebieg i powikłania mogą wymagać hospitalizacji a nawet prowadzić do zgonu. Najczęstszymi powikłaniami są: zapalenie płuc, oskrzeli, zapalenie mięśnia sercowego i osierdza, ostre zapalenie ucha środkowego, zapalenie krtani, rzadko dochodzi do zapalenia mózgu i opon mózgowo-rdzeniowych.

W 2024 roku ilość osób zarejestrowanych opierała się na przypadkach, które były potwierdzone testem antygenowym oraz badaniem PCR. W 2024 roku wg zarejestrowanych przypadków obserwujemy spadek, jednak nie są to wszystkie przypadki u których wystąpiło zachorowanie wywołane wirusem grypy, a jedynie przypadki potwierdzone testem antygenowym i

molekularnym PCR. W 2024 roku wystąpiło 317 przypadków zachorowań potwierdzonych testem antygenowym i 2 przypadki zachorowań potwierdzone testem molekularnym PCR. W 2024 roku obserwujemy wzrost przypadków hospitalizowanych co może świadczyć o większej agresywności wirusa grypy.

➤ RSV

Wirus RSV to skrót od angielskiej nazwy Respiratory Syncytial Virus. Zaliczany jest do grupy pneumowirusów, które atakują drogi oddechowe u człowieka. Podczas przebiegu tej choroby dochodzi do zlepiania się sąsiadujących ze sobą zakażonych komórek nabłonkowych i w konsekwencji łączą się one w większe struktury (syncytia).

W przypadku infekcji spowodowanych przez wirusa RSV dostrzegalna jest sezonowość. Sezon chorobowy rozpoczyna się już jesienią i trwa do wiosny. Liczba zachorowań eskaluje na przełomie stycznia i lutego. Do zakażenia wirusem RSV dochodzi w dużych skupiskach dziecięcych, np. w żłobkach, przedszkolach. Średni czas inkubacji może wynosić od 4 do 6 dni.

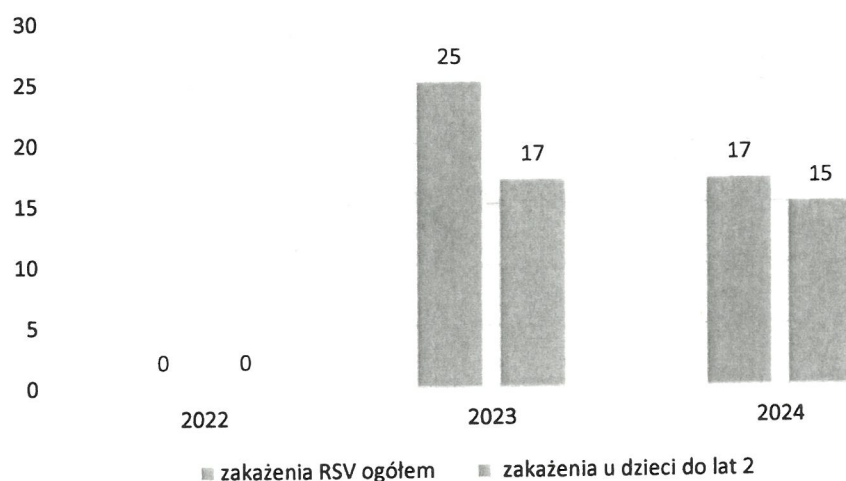
Dziecko zaraża przez ok. 8 dni. Wirus RSV u dorosłych jest często mylony z przeziębieniem. Przenosi się wraz ze skażonymi przedmiotami lub drogą kropelkową. Najwięcej zakażeń wirusem jest wśród dzieci w wieku wczesnoszkolnym (żłobek, przedszkole). Patogen jest najbardziej niebezpieczny dla dzieci do 5. roku życia (szczególnie dla noworodków i niemowląt) – w tej grupie zakażenia RSV stanowią najczęstszą przyczynę hospitalizacji. Na ciężki przebieg zakażenia wirusem RSV narażone są zwłaszcza noworodki z małą masą urodzeniową, niemowlęta karmione sztucznym mlekiem oraz dzieci z wadami wrodzonymi krążenia, układu oddechowego i deficytami odporności.

Infekcja wirusem RSV stanowi także zagrożenie dla osób w podeszłym wieku oraz osób ze współwystępującymi zaburzeniami odporności (chemioterapia, HIV).

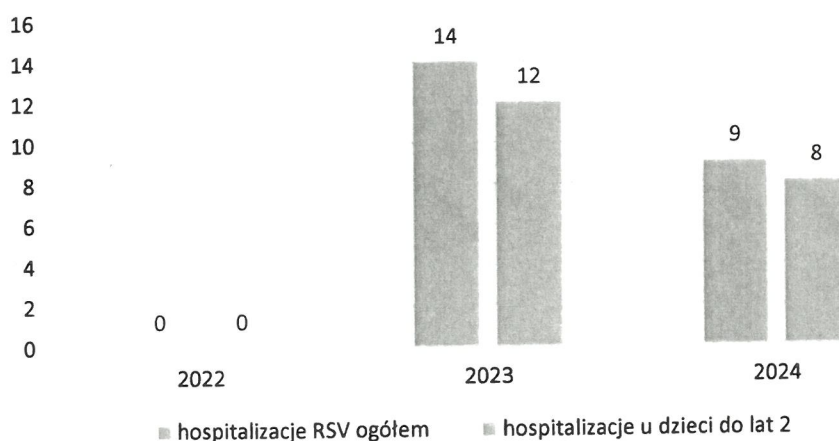
Chorobę wywołaną wirusem RSV jest rejestrowana od 2023 roku.

Analizując 2024 rok nastąpił spadek zakażeń wirusem RSV zarówno u osób dorosłych jak i u dzieci do lat 2 w stosunku do roku poprzedniego. Zachorowania występowały w miesiącach stycznia, lutego, marca i maja.

Zakażenia wywołane wirusem RSV

Liczba przypadków hospitalizowanych z powodu zakażenia wirusem RSV

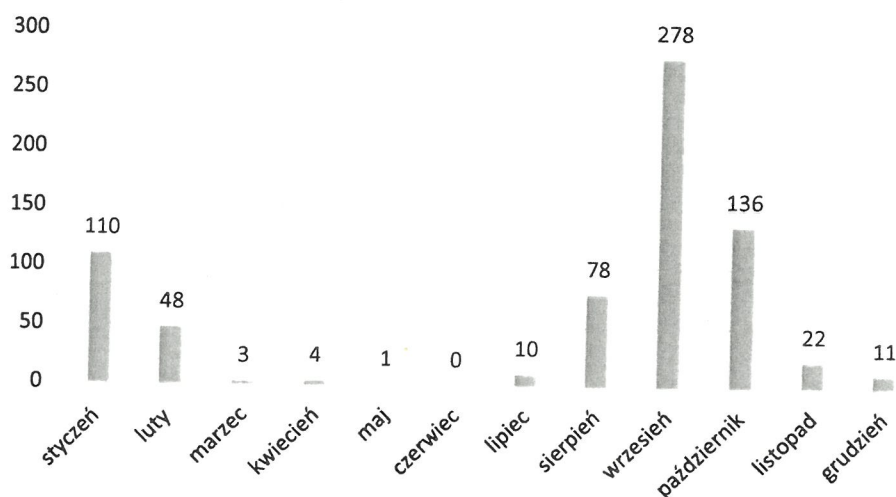

➤ **Zakażenia wirusem SARS-CoV-2 powodujące zachorowania na COVID-19**

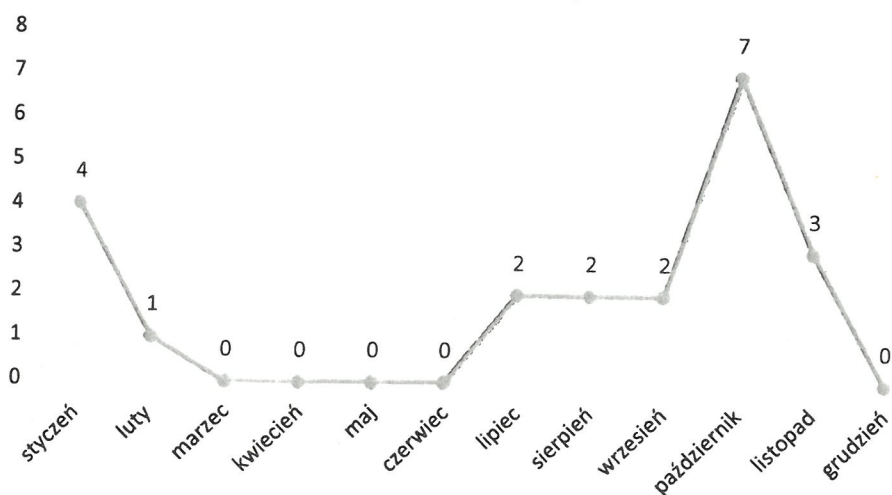
Koronawirus SARS-CoV-2 jest wirusem osłonkowym, który wykazuje zdolność do mutacji. Powstawanie nowych wariantów ma wpływ na zakaźność wirusa i przebieg zakażenia. Następstwem zakażenia wirusem SARS-CoV-2 jest COVID-19 – choroba zakaźna układu oddechowego. Najczęściej występujące objawy COVID-19 to gorączka, kaszel i zmęczenie. Ponadto u części zakażonych obserwuje się następujące objawy: ból gardła, ból głowy, ból mięśni lub stawów, utratę węchu i smaku o nagłym początku, katar, przekrwienie spojówek, wysypkę skórą, objawy ze strony układu pokarmowego: biegunkę, ból brzucha, nudności i wymioty. W najcięższych przypadkach COVID-19 obserwuje się zapalenie płuc i zespół ostrej niewydolności oddechowej.

W 2024 obserwujemy nieznaczny wzrost zachorowań w stosunku do roku ubiegłego. Szczyt zachorowań wystąpił w miesiącach sierpień - październik.

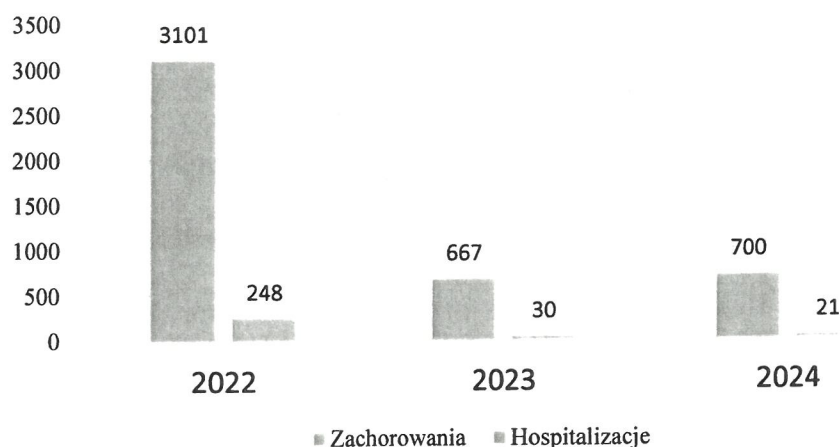
Liczba przypadków zachorowań na Covid-19

Lista przypadków hospitalizacji na Covid-19.

Liczba przypadków zachorowań i hospitalizacji na COVID-19

Realizacja szczepień ochronnych

Zapobiegając występowaniu chorób zakaźnych o wysokim odsetku śmiertelności lub wysokim odsetku ciężkich powikłań, podmioty lecznicze prowadzą szczepienia ochronne zgodnie z obowiązującym Krajowym Programem Szczepień Ochronnych oraz Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 września 2023r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych.. Preparaty szczepionkowe dystrybuowane są do punktów szczepień z magazynu Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Piotrkowie Trybunalskim z zachowaniem łańcucha chłodniczego.

W 2024 roku na terenie powiatu piotrkowskiego nadzorem objętych było 17 punktów szczepień. W 2024 roku wystąpił jeden przypadek przerwania łańcucha chłodniczego ze względu na awarię instalacji elektrycznej, która spowodowała odcięcie prądu w części budynku, w którym znajduje się punkt szczepień. Przeprowadzono postępowanie zgodnie z obowiązującymi procedurami, uzyskano opinie producentów szczepionek i zgodnie z decyzją Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego podmiot leczniczy zutylizował preparaty szczepionkowe.

W 2024 roku zgłoszono u mieszkańców powiatu piotrkowskiego 2 łagodne przypadki Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych (NOP).

W latach 2022 - 2024 w większości zgłoszonych Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych były w postaci łagodnej (3 NOP) tylko 1 Niepożądany Odczyn Poszczepienny (NOP) był zgłoszony jako poważny. Najczęściej zgłaszanymi objawami była krosta ropna i powiększenie regionalnych węzłów chłonnych.

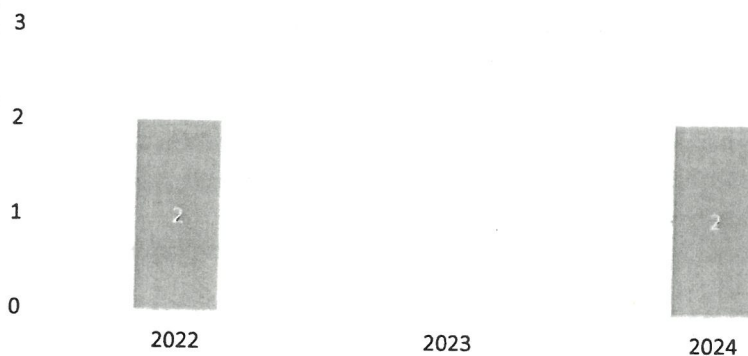
Liczba rodziców uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych zgłoszonych w roku 2024 na terenie powiatu wynosiła 23 (27 dzieci).

**Niepożądane Odczyny Poszczepienne na terenie powiatu piotrkowskiego
w latach 2022 – 2024**

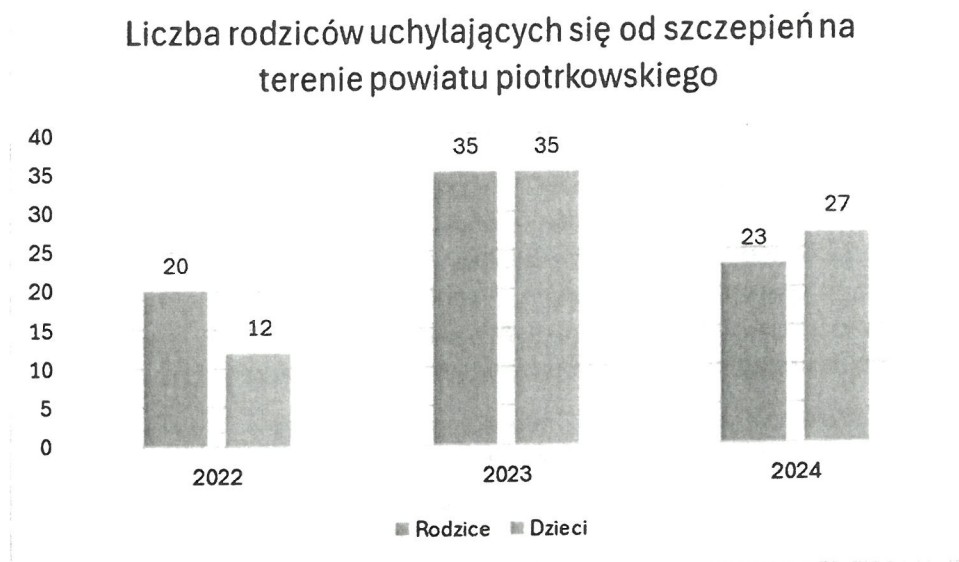
Lp.	Nazwa szczepionki	Rodzaj NOP	Płeć	Wiek	Rok
1.	BCG (gruźlica)	łagodny	K	2 m.ż.	2024
2.	BCG (gruźlica)	łagodny	M	2 m.ż.	2024
3.	Infanix Hexa, Synflorix, Rotateq (błonica, tężec, krztusiec, WZW typu B, poliomyelitis, <i>Haemophilus influenzae</i> typ b, <i>Streptococcus pneumoniae</i> , rotawirusy)	poważny	M	1	2022
4.	BCG (gruźlica)	łagodny	K	1	2022

**Niepożądane Odczyny Poszczepienne na terenie powiatu piotrkowskiego
w latach 2022 – 2024**

Liczba zgłoszonych Nieporządkanych
Odczynów Poszczepiennych (NOP) z terenu
powiatu piotrkowskiego do tutejszej stacji
Sanitarno- Epidemiologicznej w 2024 r.

Liczba zgłoszonych rodziców uchylających się od podstawowych szczepień ochronnych u dzieci w latach 2022 – 2024 na terenie powiatu piotrkowskiego.

Podmioty lecznicze

W 2024 roku w powiecie piotrkowskim nadzorowano 72 obiekty, w których prowadzono działalność leczniczą tj: Zakłady Opiekuńczo-Lecznicze - 2, Zakład Rehabilitacji Leczniczej i Medycyny Fizykalnej - 1, przychodnie, ambulatoria, poradnie - 30, prywatne gabinety lekarskie - 33 oraz 5 miejsc stacjonowania zespołów ratownictwa medycznego.

Liczba obiektów nadzorowanych i skontrolowanych w 2024 roku.

Kategorie obiektów objętych nadzorem	Liczba obiektów w ewidencji	Liczba obiektów skontrolowanych
Zakłady Opiekuńczo - Lecznicze	2	2
Zakłady Rehabilitacji Leczniczej i Medycyny Fizykalnej	1	0
Przychodnie, ambulatoria, poradnie	30	27
Prywatne gabinety lekarskie	33	7
Zespoły ratownictwa medycznego	5	1

W trakcie trwania kontroli sanitarnych szczególną uwagę zwracano na procesy dezynfekcji i sterylizacji. Dezynfekcja sprzętu, narzędzi medycznych, powierzchni prowadzona była w większości przypadków prawidłowo, przy użyciu właściwie dobranych środków dezynfekcyjnych (stosowane prawidłowe spektrum działania, czas, stężenie, zastosowanie). W dwóch podmiotach wydano zalecenia w tym zakresie. Preparaty przechowywane były w oryginalnych opakowaniach w miejscach niedostępnych dla osób niepowołanych. Sterylizacja w prywatnych gabinetach prowadzona jest we własnym zakresie przy użyciu

autoklawów, które posiadają możliwość wydruku parametrów sterylizacji. Kontrola skuteczności procesów sterylizacji prowadzona jest wewnętrznie przez placówki za pomocą wskaźników chemicznych. Każdy pakiet przekazany do sterylizacji posiada wskaźnik chemiczny klasy 4 dodatkowo w pakietach kontrolnych stosowane wskaźniki chemiczne klasy 5 lub 6. Proces sterylizacji raz w miesiącu kontrolowany przy użyciu testów biologicznych – badanie Sporal A.

Odpady medyczne w podmiotach leczniczych są segregowane w miejscu ich powstawania. Do gromadzenia odpadów o ostrych końcówkach i krawędziach stosuje się bezpieczne pojemniki twardościenne, które są jednorazowego użycia, odporne na działanie wilgoci i przekłucie. Pozostałe odpady medyczne wyrzucane są do wiader wyłożonych workami foliowymi z wywiniętym mankietem, napełniane do 2/3 objętości. Odpady medyczne są przekazywane do utylizacji wyspecjalizowanym firmom. Do tego czasu przechowywane w przenośnych urządzeniach chłodniczych jednak nie dłużej niż 30 dni.

Podmioty lecznicze korzystają z bielizny jednorazowej i wielokrotnego użytku. Bielizna jednorazowa po kontakcie z pacjentem traktowana jest jako odpad medyczny. Obiekty, w których używa się bielizny wielokrotnego użytku, korzystają z usług firm pralniczych. W prywatnych gabinetach lekarskich pranie bielizny wielokrotnego użytku odbywa się we własnym zakresie.

Uchodźcy z Ukrainy

Od 24 lutego 2022 roku czyli początku inwazji Rosji na Ukrainę, na teren Rzeczypospolitej Polskiej zaczęli napływać uchodźcy z Ukrainy.

W 2024 roku w powiecie piotrkowskim funkcjonowały zorganizowane dwa miejsca zbiorowego pobytu dla uchodźców, w których przeprowadzono 2 kontrole w zakresie stanu sanitarnego, warunków zakwaterowania i nadzoru nad bezpieczeństwem żywności i żywienia. Przeprowadzone kontrole nie wykazały uchybień. Opieka medyczna dla uchodźców zapewniona była przez lekarzy Podstawowej Opieki Zdrowotnej. Oba punkty zostały zamknięte na przełomie maja i czerwca.

Podsumowanie

- Zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2008 roku o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2024 r. poz. 924 z późn. zm.) kierownicy podmiotów leczniczych oraz inne osoby udzielające świadczeń zdrowotnych podejmują działania zapobiegające szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych. Do działań tych należą m.in. monitorowanie zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych i czynników alarmowych, ocena ryzyka wystąpienia zakażeń oraz opracowywanie i aktualizowanie procedur zapobiegających zakażeniom i chorobom zakaźnym. Niezbędne jest dalsze kontynuowanie nadzoru epidemiologicznego nad zachorowaniami na choroby zakaźne, szybkie ich zgłaszanie i wykrywanie oraz prowadzenie działań prewencyjnych.

- Należy kontynuować nadzór nad wykonawstwem obowiązkowych szczepień ochronnych oraz procedurami obowiązującymi w placówkach wykonujących szczepienia ochronne. Niezbędne jest dalsze prowadzenie działań promujących szczepienia ochronne obowiązkowe oraz zalecane.

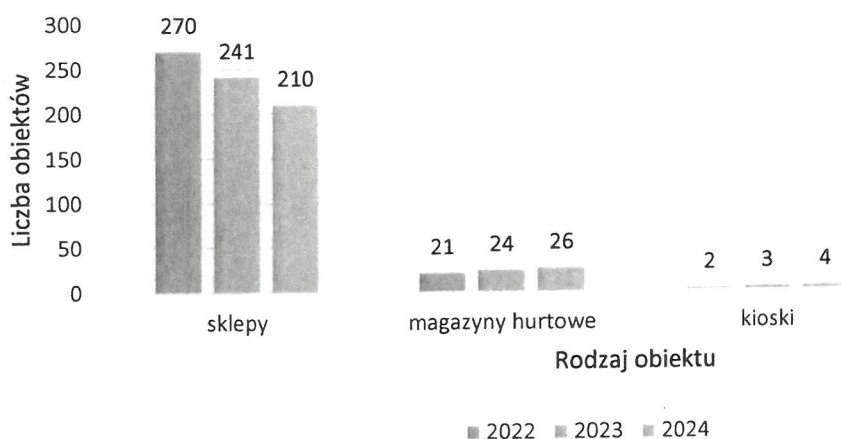
Sytuacja w zakresie nadzoru nad warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

W zakresie nadzoru nad warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością objętych było 957 obiektów. Struktura

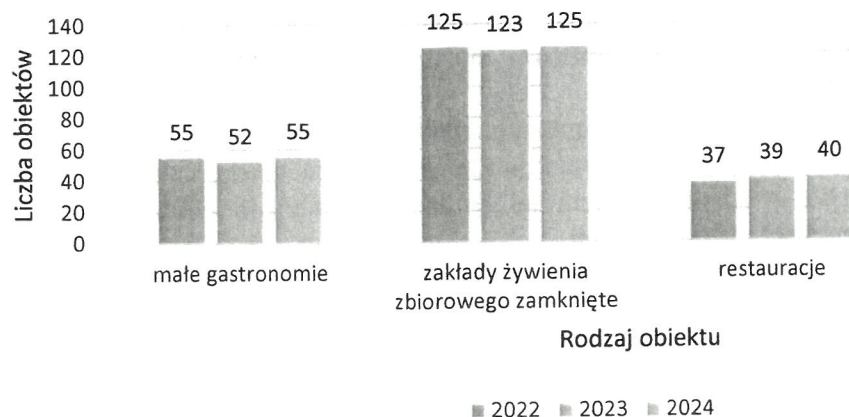
obiektów ulega nieznacznym wahaniom, co uwidaczniają przedstawione poniżej wykresy. Łącznie w powiecie grodzkim i ziemskim przeprowadzono 671 kontroli planowanych z 782 zaplanowanych w harmonogramie na rok 2024. Przeprowadzono 941 kontroli pozaplanowych związanych z interwencjami, systemem RASFF, sprawdzeniem wcześniej stwierdzonych nieprawidłowości, zatwierdzaniem zakładów, importem i eksportem.

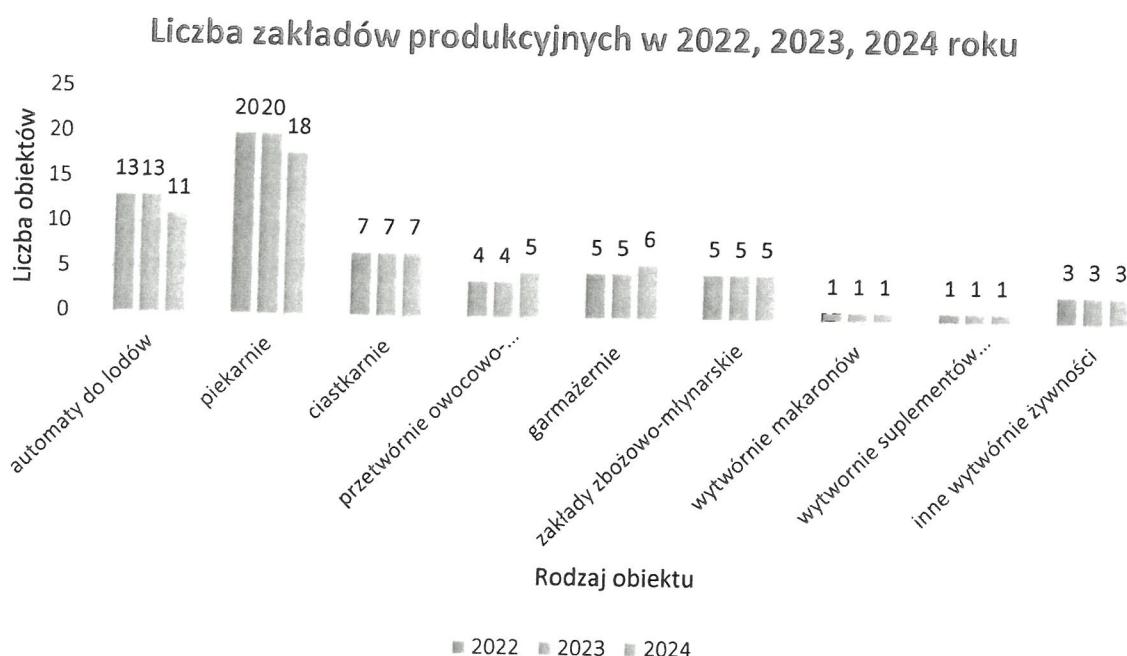
Harmonogram kontroli na rok 2024 przygotowano biorąc pod uwagę ocenę ryzyka. Harmonogram zrealizowano na poziomie 85,80%, co było spowodowane tym, że część z zaplanowanych do kontroli zakładów nie prowadziła działalności w 2024 roku, tzn. zawieszono prowadzenie działalności lub wykreślono zakład z rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Liczba obiektów obrotu żywnością w 2022, 2023, 2024 roku

Liczba obiektów żywienia zbiorowego w 2022, 2023, 2024

W wymienionych obiektach przeprowadzono w omawianym okresie 587 kontroli sanitarnych.

Podczas prowadzonych kontroli szczególną uwagę zwracano na:

- obiekty produkujące i wprowadzające do obrotu środki spożywcze nietrwałe mikrobiologicznie,
- przestrzeganie zasad opartych na procedurach systemu zapewnienia jakości HACCP oraz GHP/GMP w zakładach produkcji i obrotu żywnością,
- obiekty w których stwierdzano nieprawidłowości w latach ubiegłych,
- przestrzeganie zasad higieny w obrocie oraz w procesach produkcyjnych środków spożywczych,
- żywność przeznaczoną dla określonych grup tj. preparaty do początkowego żywienia niemowląt i preparaty do dalszego żywienia niemowląt, produkty zbożowe przetworzone i inna żywność dla dzieci, żywność specjalnego przeznaczenia medycznego, środki spożywcze zastępujące całodzienną dietę, do kontroli masy ciała – warunki przechowywania, a szczególnie ich znakowanie,
- suplementy diety – warunki przechowywania, znakowanie,
- materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością, ze szczególnym uwzględnieniem wyrobów ceramicznych w zakresie pisemnej deklaracji zgodności oraz kontroli wymagań dotyczących dobrej praktyki produkcyjnej,
- produkcję pierwotną żywności pochodzenia roślinnego.

W ramach kontroli granicznej jakości zdrowotnej środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w 2024 roku dokonano oceny ogółem 2870 partii produktów, w tym:

- 1180 partii środków spożywczych
- 1690 partii materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Nie pobierano do badań laboratoryjnych próbek środków spożywczych i materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Na podstawie kontroli dokumentacji, oględzin masy towarowej oraz badań organoleptycznych w magazynach, składach celnych, urzędzie celnym, w zakładzie u eksportera oceniono 1180 partii środków spożywczych z importu i wysłanych do krajów

trzecich oraz 1690 partii materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością z importu.

Nie wydawano decyzji zakazujących wprowadzenia do obrotu partii importowanych środków spożywczych i materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

W 2024 r. przeprowadzono ogółem 382 granicznych kontroli sanitarnych:

- 231 kontroli przeprowadzono w składach celnych i urzędzie celnym
- 93 kontrole w miejscu docelowego przeznaczenia (magazynie)
- 58 kontroli w zakładzie eksportera

Wydano 641 świadectw spełnienia wymagań zdrowotnych przez środki spożywcze/wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością przekraczające granice, w tym:

- 366 świadectw dot. środków spożywczych
- 275 świadectw dotyczących wyrobów do kontaktu z żywnością.

Sporządzono 382 protokołów kontroli przywożonych z zagranicy /wywożonych za granicę partii produktów.

Wystawiono 93 decyzji płatniczych dot. importu i eksportu.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Piotrkowie Trybunalskim działając na podstawie § 10 ust. 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 10 marca 2017 r. w sprawie współpracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej z organami celnymi w zakresie granicznych kontroli sanitarnych (Dz. U. poz. 567), przesłał 2 zawiadomienia, że wyraża zgodę na przeprowadzenie kontroli sanitarnej partii środków spożywczych u odbiorcy.

Ogółem do badań laboratoryjnych w 2024 roku pobrano 326 próbek, w tym:

- 6 próbek wyrobów do kontaktu z żywnością.

Ogółem zakwestionowano 13 próbek.

Próbki żywności kwestionowano ze względu na :

- nieprawidłowe znakowanie - 7 próbek,
- przekroczenie NDP pozostałości pestycydów – 4 próbki
- zapleśnienie – 1 próbka
- przekroczenie NDP ochratoksyny A – 1 próbka

W przypadku stwierdzanych nieprawidłowości przekazano sprawy zgodnie z kompetencjami terenowo właściwym państwowym powiatowym inspektorom sanitarnym, poinformowano producentów.

Próbek materiałów d/k z żywnością nie kwestionowano.

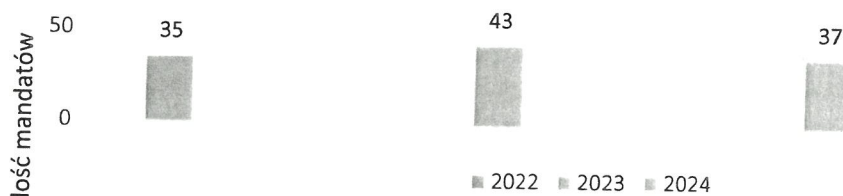
W 2024r. za stwierdzone podczas kontroli sanitarnych uchybienia na terenie powiatu ziemskiego nałożono 37 grzywien w drodze mandatu karnego, na sumę 10150zł. W porównaniu z rokiem ubiegłym liczba nakładanych mandatów uległa zmniejszeniu.

Karanie mandatowe stosowano m.in. za następujące uchybienia:

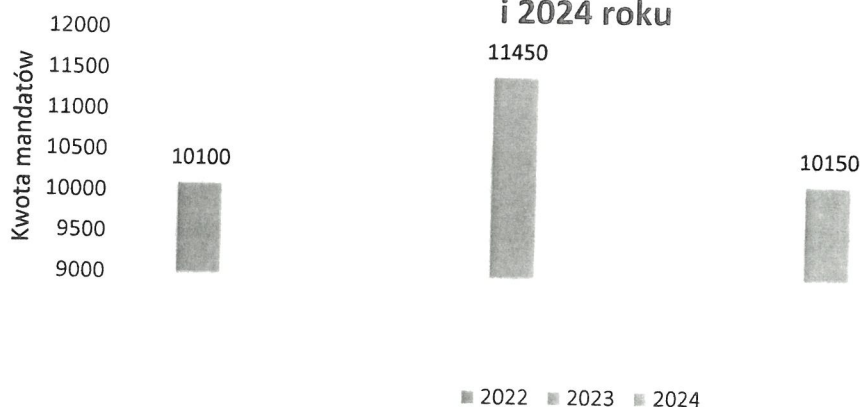
- brak przestrzegania zasad systemu HACCP,
- obrót środkami spożywczymi po upływie terminu przydatności do spożycia,
- niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń.

Najwięcej grzywien w drodze mandatów karnych nałożono w sklepach spożywczych oraz zakładach żywienia zbiorowego typu otwartego.

Porównanie liczby nałożonych mandatów w 2022, 2023 i 2024 roku

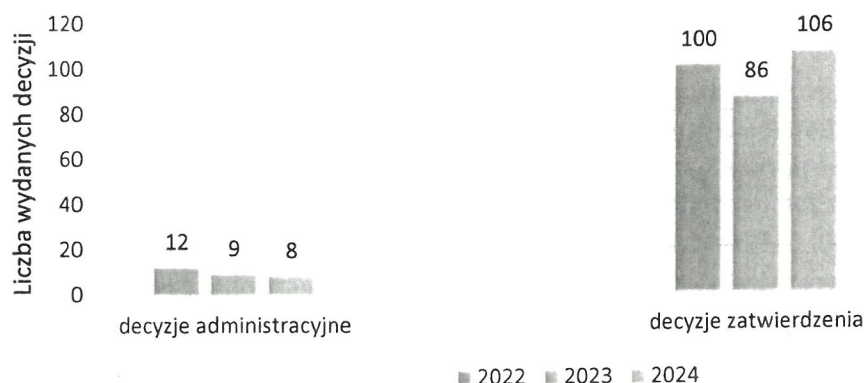
Porównanie kwot nałożonych mandatów w 2022, 2023 i 2024 roku

Wydano 8 decyzji administracyjnych nakazujących, które dotyczyły niewłaściwego stanu technicznego pomieszczeń, urządzeń, sprzętu i wyposażenia w zakładach w tym 3 w sklepach spożywczych, 3 w zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego, 1 w ciastkarni i 1 w wytwórni materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością. Większość wydawanych decyzji wykonywana była w terminie.

Do Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego skierowano 5 wniosków o nałożenie kary pieniężnej w tym 2 dla zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego, 1 dla obiektu ruchomego i tymczasowego, 1 dla innego zakładu obrotu żywnością oraz 1 dla obiektu z grupy producenci pierwotni i dostawcy bezpośredni. Wnioski kierowano za działalność bez złożenia wniosku o wpis lub/i zatwierdzenie do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS oraz za działalność niezgodną z wydaną przez PPIS w Piotrkowie Tryb., decyzją zatwierdzenia. Wydano 106 decyzji zatwierdzających działalność – zgodnie z Ustawą o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2023 r., poz. 1448).

Liczba decyzji wydanych w 2022, 2023 i 2024 roku

W 2024 roku nie zarejestrowano zbiorowych zatruc pokarmowych.

W 2024r. na terenie powiatu ziemskiego zarejestrowano i rozpatrzono 21 interwencji. Interwencji zasadnych było 3 (co stanowi 14,29%).

W przypadku interwencji zasadnych podczas kontroli stwierdzano najczęściej:

- niewłaściwe cechy organoleptyczne i niewłaściwą jakość zdrowotną środków spożywczych;
- obrót środkami spożywczymi po upływie terminu przydatności do spożycia i daty minimalnej trwałości;
- niewłaściwy stan sanitarny obiektów.

Konsumenci najczęściej składali interwencje dot. nieprawidłowości w sklepach spożywczych oraz zakładach żywienia zbiorowego otwartego.

Osoby składające interwencje z podaniem danych kontaktowych otrzymały pisemne odpowiedzi w tym również telefonicznie i pocztą elektroniczną.

W przypadkach interwencji zasadnych zastosowano karanie mandatowe – nałożono 4 grzywny w drodze mandatu karnego na łączną kwotę 700,00 zł.

Właściciele nowo otwartych obiektów są informowani o obowiązku wprowadzenia w swoim obiekcie zasad systemu HACCP, który wynika z ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2023r. poz. 1448) oraz wprost z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 178/2002 a także Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 852/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 1 z późniejszymi zmianami). Poprawność przestrzegania powyższego jest na bieżąco monitorowana podczas każdej kontroli sanitarnej.

W roku 2024 w ramach systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt – RASFF, podjęto działania w przypadku 77 zgłoszonych powiadomień, w tym 14 to powiadomienia alarmowe, 36 to powiadomienia informacyjne w celu podjęcia działań, 24 powiadomienia informacyjne w celu zwrócenia uwagi, 3 powiadomienia o niezgodności. Przeprowadzono ogółem 47 kontroli sanitarnych w ramach systemu RASFF, ponadto część czynności kontrolnych zostało zrealizowanych za pośrednictwem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności, w tym przez telefon.

Podsumowując należy stwierdzić, że stan sanitarny ogółu nadzorowanych obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku utrzymał się na dobrym poziomie. Dominowały obiekty spełniające wymagania sanitarno-higieniczne.

W 2024 roku, prowadzono współpracę z następującymi jednostkami:

Współpraca z Państwową Inspekcją Weterynaryjną

W 2024 roku współpraca z Inspekcją Weterynaryjną prowadzona była w oparciu o Porozumienie z dnia 16 listopada 2018 roku o współdziałaniu i współpracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej i organów Inspekcji Weterynaryjnej zawarte pomiędzy Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Piotrkowie Trybunalskim i Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Piotrkowie Trybunalskim.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w ramach w/w porozumienia dwukrotnie przekazał listy zakładów na obszarze powiatu piotrkowskiego produkujących lub przechowujących środki spożywcze oraz zakładów produkujących lub przechowujących środki spożywcze, które produkują lub wprowadzają na rynek pasze lub materiały paszowe dla zwierząt celem uzgodnienia i podpisania przez obie strony. Ustalono wspólnie harmonogram kontroli na rok 2024 podmiotów wskazanych w przekazanych listach. Wyznaczono do kontroli 2 zakłady. Skontrolowano 1 zakład, nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego. Drugiego zakładu nie skontrolowano, ponieważ nie prowadzi magazynowania środków spożywczych pochodzenia roślinnego.

W roku 2024 w związku z interwencją zgłoszoną przez konsumenta do PPIS w Piotrkowie Trybunalskim przeprowadzono wspólnie kontrolę sanitarną z przedstawicielami organów Inspekcji Weterynaryjnej w Piotrkowie Trybunalskim w zakładzie produkcyjnym.

W roku 2024 otrzymywano informacje o podejrzeniu, a następnie o stwierdzeniu grypy ptaków w gospodarstwach hodowlanych.

Podejmowane były działania wynikające z sytemu RASFF. Dotyczyły one osiemnastu powiadomień w sprawach środków pochodzenia zwierzęcego.

Współpraca z Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa

Przeprowadzono wspólnie 4 kontrole gospodarstw rolnych, w ramach „Planu działania na 2024 rok dotyczącego produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego wynikającego z porozumienia o współdziałaniu inspekcji - PIS, PIOR i N, IOŚ w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego”.

W toku działań pobrano 8 próbek warzyw liściastych do badań w kierunku: zanieczyszczenia azotanami 4 próbki, 1 próbkę w kierunku pozostałości pestycydów, 3 próbki w kierunku metali. Pobrano również dodatkowo 1 próbkę sałaty masłowej w kierunku zanieczyszczenia azotanami. Próbki nie były kwestionowane.

W wyniku przekroczenia NDP pestycydu acetamiprydu w rzodkiewce pochodzącej z Gospodarstwa Rolnego Marcin Rycerz Szydłów Kolonia 26, 97-306 Grabica przeprowadzono w w/w gospodarstwie wspólną kontrolę z przedstawicielami PiORIN.

W wyniku informacji przekazanych z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa o stwierdzeniu przekraczania NDP pozostałości pestycydu – chloropiryfosu w próbkach warzyw pochodzących z 2 gospodarstw rolnych znajdujących się na terenie powiatu piotrkowskiego przeprowadzono w tych gospodarstwach kontrole sanitarne oraz prowadzono dalsze postępowanie.

Współpraca z Komendą Miejską Policji w Piotrkowie Trybunalskim

W roku 2024 na prośbę Komendy Miejskiej Policji w Piotrkowie Trybunalskim przekazywano informacje dotyczące prowadzenia kontroli sanitarnych w wybranych obiektach znajdujących się pod nadzorem PPIS w Piotrkowie Trybunalskim. Przeprowadzono wspólne czynności kontrolne w ramach akcji „Bezpieczne Wakacje 2024” – 2 kontrole sanitarne.

Współpraca z Wojewódzkim Inspektorem Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Łodzi

Przekazano:- pismo z dnia 10.04.2024r. do Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych dotyczące nieprawidłowości w prezentacji i reklamie suplementów diety w domenie internetowej www.allegro.pl

Współpraca z Wojewódzkim Inspektoratem Farmaceutycznym

W roku sprawozdawczym 2024 zaewidencjonowano:

- hurtownie suplementów diety – 6 obiektów,
- apteki – 52 obiekty,
- sklepy zielarskie – 4 obiekty.

W 2024 roku przekazano do Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego:

- decyzję nr 15/2024 z dnia 04.10.2024r., o czasowym wstrzymaniu wprowadzania do obrotu handlowego preparatu pn. „Circo3System” – kapsułki, z uwagi na to, iż skład przedmiotowego produktu poddaje w wątpliwość kwalifikację tego produktu jako suplement diety,
- decyzję nr 17/2024 z dnia 05.12.2024r., o czasowym wstrzymaniu wprowadzania do obrotu handlowego preparatu pn. „Primaven3MAX” - kapsułki, z uwagi na to, iż skład przedmiotowego produktu poddaje w wątpliwość kwalifikację tego produktu jako suplement diety.

Sytuacja w zakresie nadzoru nad jakością wody i warunkami higieny środowiska

Głównymi kierunkami działania było prowadzenie monitoringu jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, wody w miejscu wykorzystywanym do kąpieli i na pływalniach oraz nadzór nad obiektami użyteczności publicznej działaniami informacyjnymi dla ludności.

W 2024 r. nadzorem objęto 339 obiektów. W ramach prowadzonej działalności nadzоровej na terenie powiatu skontrolowano 179 obiektów, co stanowi 53% nadzorowanych obiektów ogółem. W obiektach prowadzono, obok działalności kontrolnej, działalność edukacyjną dotyczącą utrzymywania należytego stanu sanitarnego obiektów i higieny podczas prowadzenia działalności usługowej, ochrony zdrowia przed następstwami palenia tytoniu oraz korzystania z solarium, należytego utrzymywania infrastruktury wodociągowej i instalacji ciepłej wody użytkowej.

Dla potrzeb administracji samorządowej oraz społeczeństwa przygotowywano oceny stanu sanitarnego powiatu z uwzględnieniem czynników środowiskowych, oceny jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Monitoring jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz w basenach kąpielowych prowadzony był zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia.

Nadzorem sanitarnym objęto 44 wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia (w tym: 9 o produkcji wody do 100 m³/dobę; 32 o produkcji wody do 100 do 1000 m³/dobę oraz 3 o produkcji wody powyżej 1000 m³/dobę - i 9 wodociągów zaopatrujące obiekty użyteczności publicznej (hotel, ośrodek wypoczynkowy, areszt, Dom Pomocy Społecznej, ujęcie wody dla miasta Łodzi), przedsiębiorstwa rolno-spożywcze i handlowe.

Ponadto tym nadzorowano ujęcie wody w Bronisławowie gm. Wolbórz zaopatrujące w wodę miasto Łódź oraz jakość wody w sieci wodociągu Klizin gm. Przedbórz zaopatrującego w wodę część gminy Gorzkowice.

Na ujęciu w Bronisławowie woda czerpana jest ze studni głębinowych i po wstępnej dezynfekcji tłoczona jest rurociągiem do stacji uzdatniania w miejscowości Kalinko, a następnie do sieci miasta Łódź. Stan sanitarno-techniczny obiektu dobry.

Wszystkie wodociągi zaopatrywane są w wodę z ujęć podziemnych.

Nie prowadzi się uzdatniania wody w 14 wodociągach.

W pozostałych wodociągach woda ujmowana ze studni wymaga uzdatniania ze względu na podwyższoną zawartość żelaza i manganu oraz poprawę cech sensorycznych. Uzdatnianie polega na filtracji wody przez złoża filtracyjne oraz, w razie potrzeby, napowietrzanie.

Na ujęciach zapewnione są chloratory w celu dozowania środka dezynfekcyjnego w przypadku wystąpienia zanieczyszczenia bakteriologicznego. W żadnym wodociągu nie dezynfekuje się wody w sposób ciągły. Na trzech ujęciach do uzdatniania wody stosuje się dodatkowo promieniowanie UV (wodociągi w Szczukocicach, Gorzkowicach, Czarnocinie).

Monitoring jakości wody do spożycia w nadzorowanych wodociągach prowadzony był w zakresie kontrolnym i przeglądowym zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Działania administracyjne związane z jakością wody nieodpowiadającej wymaganiom i jej wpływ na zdrowie konsumentów.

Lp	Wodociąg	Przekroczony parametr	Ocena w zakresie wpływu na zdrowie / komunikat dla ludności	Wyłączenie wodociągu	Działania naprawcze podjęte przez producenta wody
1	Trzepnica	bakterie grupy coli	komunikaty - 1	Tak/ zarządca zdecydował o przełączeniu zasilania sieci wodociągu na ujęcie w Łękach Szlacheckich	dezynfekcja płukanie sieci; kompleksowa modernizacja stacji uzdatniania wody - planowany termin zakończenia I kwartał 2025
2	wodociąg lokalny Aresztu Śledczego w Golezszach gm. Wolbórz	bakterie grupy coli	Poinformowanie przez zarządcę korzystających z wody w obiekcie	Tak/ przełączenie zasilania na wodociąg Polichno	Usprawnienie uzdatniania, płukanie i dezynfekcja sieci, ponowne uruchomienie zasilania po pozytywnej ocenie jakości wody

Kąpieliska

Na rzece Pilicy przy Obozowisku „Pilica” w Kurnędzu gm. Sulejów w roku 2024 funkcjonowało jedyne na terenie całego powiatu ziemskiego zorganizowane kąpielisko. Podczas trwania sezonu kąpielowego wydano 3 ocen dotyczących jakości wody do kąpeli. O przydatności wody do kąpeli informowano społeczeństwo poprzez środki masowego przekazu, stronę internetową PSSE oraz Serwis Kąpieliskowy GIS (sk.gis.gov.pl). Po analizie wyników badań jakości mikrobiologicznej wody, na koniec sezonu kąpielowego jakość wody w kąpielisku została sklasyfikowana jako „niedostateczna”. W nadchodzącym sezonie kąpielowym konieczna będzie kontynuacja przez organizatora wzmożonego nadzoru nad kąpieliskiem i jakością wody, współpraca pomiędzy Urzędem Miasta Sulejowa

a Organizatorem kąpieliska oraz organami zajmującymi się ochroną środowiska i gospodarką wodną.

Baseny kąpielowe

W 2024 roku nadzorowano 5 basenów kąpielowych.

Dwa to baseny odkryte, czynne tylko w okresie letnim, zlokalizowane na terenie Ośrodka Wypoczynkowego „Help – Med.” we Włodzimierzowie gm. Sulejów, Ośrodka Wczasowego „Dresso” w Sulejowie.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 roku w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach zarządcy i właściciele tych obiektów wykonywali badania próbek wody basenowej w ramach kontroli wewnętrznej.

Obiekty użyteczności publicznej

Stałym nadzorem, oprócz wodociągów zaopatrujących ludność w wodę do spożycia, pływalni i miejsc wykorzystywanych do kąpieli, objęto takie obiekty jak: domy pomocy społecznej, podmioty lecznicze, hotele, obiekty wczasowo- turystyczne, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, fryzjersko-kosmetyczne, odnowy biologicznej, przystanki kolejowe, cmentarze, apteki, stacje paliw, areszt i zakłady pogrzebowe.

Stan skontrolowanych obiektów na koniec roku 2024 – dobry.

Hotele i obiekty hotelarskie

Nadzorem objęto 30 obiektów, w tym 6 hoteli posiadających kategoryzację.

Pozostałe to: obiekty hotelarskie nie posiadające kategoryzacji, pokoje gościnne, obiekty wczasowo- turystyczne, gospodarstwa agroturystyczne.

Stan sanitarny i sanitarno-techniczny skontrolowanych obiektów dobry.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, zakłady odnowy biologicznej, tatuażu oraz inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług: fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej, tatuażu

W 2024 roku nadzór sprawowano nad 95 zakładami. Skontrolowano 55 obiektów. Zakłady oceniono jako dobre. W związku z ustawą z dnia 15 września 2017 r. o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium skontrolowano wszystkie zakłady, w których są dostępne takie usługi. Wszystkie spełniały wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 18 stycznia 2018 roku w sprawie umieszczania informacji o zakazie udostępniania solarium osobom, które nie ukończyły 18-go roku życia oraz treści informacji o ryzyku związanym z korzystaniem z solarium.

Postępowanie ze zwłokami i szczątkami ludzkimi

W 2024 roku sprawowano nadzór nad 11 zakładami pogrzebowymi posiadającymi środki transportu do przewozu zwłok i szczątków ludzkich, trzema domami przedpogrzebowymi i 35 cmentarzami. Uchybień w zakresie stanu sanitarno-technicznego nie stwierdzono.

Wydano dwanaście postanowień w sprawie sprowadzenia zwłok / szczątków ludzkich z zagranicy.

Interwencje mieszkańców

W 2024 roku rozpatrzono 5 interwencji mieszkańców. Prośby o interwencję dotyczyły podejrzenia nieprawidłowego stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej, zalegających odpadów, opinii w sprawie hodowli zwierząt.

Interwencje załatwiono zgodnie z posiadanymi kompetencjami. Przeprowadzono dwie kontrole sanitarne.

Sprawy inne:

Grzyboznawca PSSE w Piotrkowie Trybunalskim udzielił 34 porady dla ludności dotyczące zebranych okazów grzybów .

Wydano 4 postanowienia dotyczące regulaminów utrzymania czystości na terenie gmin oraz sposobu świadczenia usług na odbiór odpadów komunalnych.

Wnioski

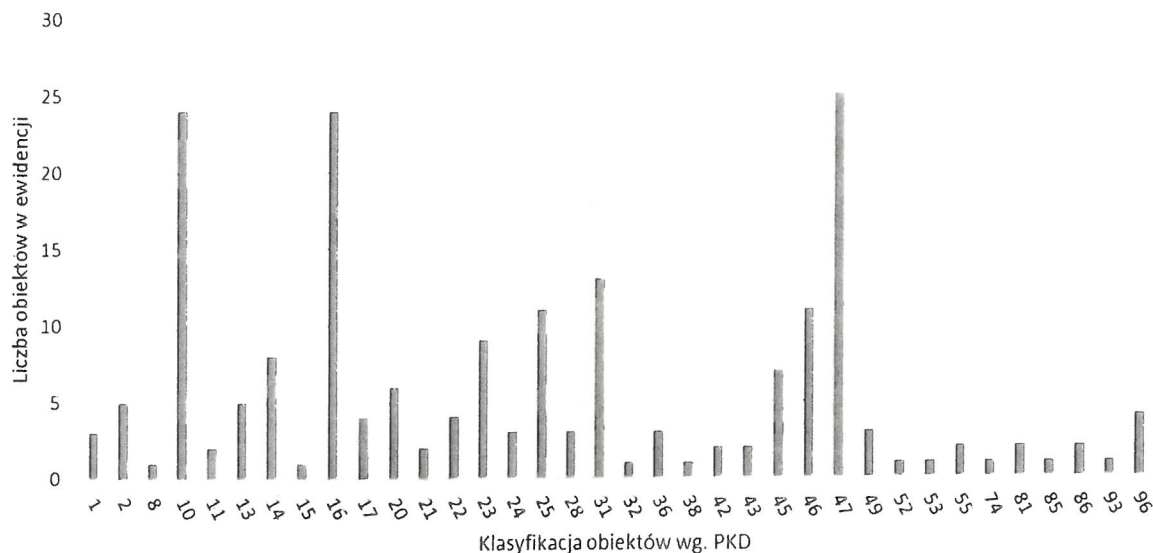
1. Na koniec 2024 roku mieszkańcy powiatu piotrkowskiego byli zaopatrywani w wodę nadającą się do spożycia o jakości zgodnej z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia.
2. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny pozytywnie ocenia działania władz gmin, polegające na modernizacji istniejących urządzeń wodociągowych i podejmowania nowych inwestycji w obszarze zabezpieczenia ludności w dostęp do wody do spożycia.
3. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej nie budził zastrzeżeń.
4. Zaleca się, by gminy należące do powiatu piotrkowskiego kontynuowały na swoim terenie działania nad monitorowaniem prawidłowej gospodarki odpadami komunalnymi oraz odpadami ciekłymi powstającymi w gospodarstwach domowych.
5. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Piotrkowie Trybunalskim zwraca uwagę na powstawaniu tzw. „dzikich” kąpielisk w obrębie zalewu Sulejowskiego i rzeki Pilicy – miejsc, które nie są obiektami stale monitorowanymi, odpowiednio zarządzanymi i spełniającymi standardy bezpieczeństwa. W związku z powyższym należy rozpatrzyć możliwości zorganizowania przez gminy nowych kąpielisk lub miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli na zagospodarowanych terenach.

Sytuacja w zakresie nadzoru nad warunkami sanitarno-higienicznymi środowiska pracy

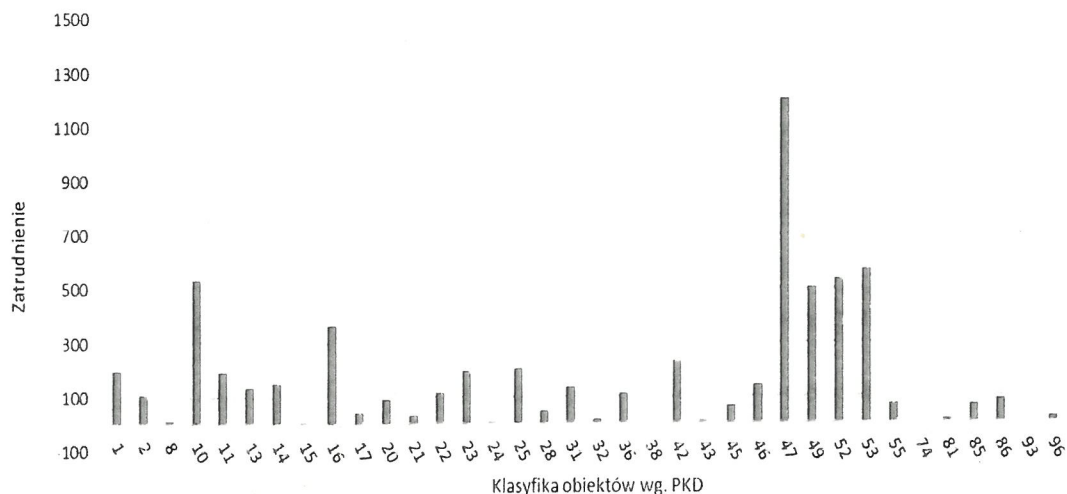
W 2024 roku na terenie powiatu piotrkowskiego nadzorem objęto 193 zakłady pracy i podmiotów wprowadzających do obrotu substancje chemiczne i ich mieszaniny, w których zatrudnionych było 5939 pracowników. Skontrolowano 60 obiektów (31% zewidencjonowanych obiektów), w których przeprowadzono 62 kontrole w zakresie przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w środowisku pracy obejmujące m.in.:

- posiadanie aktualnych wyników badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia/chemicznych i fizycznych/ występujących na stanowiskach pracy,
- prowadzenia rejestrów i kart badań czynników szkodliwych,
- opracowania/uaktualnienia oceny ryzyka zawodowego,
- informowania pracowników o istniejącym ryzyku, zagrożeniach na danym stanowisku pracy i zmniejszanie tych zagrożeń poprzez rozwiązania techniczne, organizacyjne oraz stosowanie środków ochrony zbiorowej i indywidualnej,
- realizację obowiązków wynikających z ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach przez podmioty stosujące i wprowadzające je do obrotu ,
- realizację obowiązków wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,
- realizację obowiązków wynikających z ustawy o produktach kosmetycznych,
- realizację obowiązków przy wprowadzaniu do obrotu produktów biobójczych,
- realizację wymogów w zakresie występowania w środowisku pracy szkodliwych czynników chemicznych w tym o działaniu rakotwórczym, czynników biologicznych oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki,
- realizacji obowiązków nałożonych na pracodawcę zatrudniającego pracowników w warunkach narażenia na hałas i drgania mechaniczne.

Podmioty wg klasyfikacji PKD.

Zatrudnienie w podmiotach wg klasyfikacji PKD.

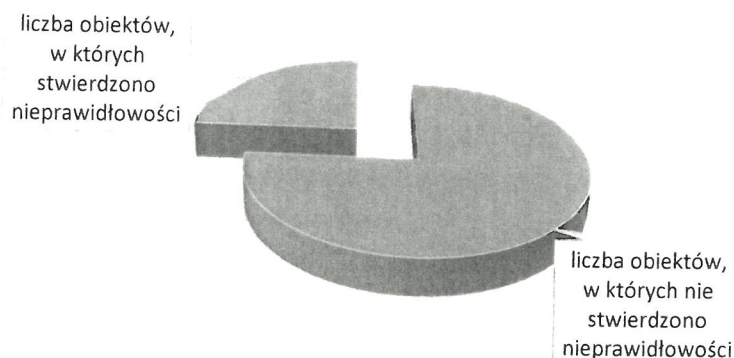

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono uchybienia w 19 obiektach (co stanowi 32% skontrolowanych obiektów) w stosunku do których PPIS w Piotrkowie Trybunalskim wszczął postępowanie administracyjne i wydał 21 decyzji zawierających nakazy dotyczące m. in.:

- przeprowadzenia badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy,
- opracowania/uaktualnienia oceny ryzyka zawodowego,
- opracowania/uaktualnienia rejestrów i kart badań czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy,
- zaprowadzenia rejestru prac, których wykonanie powoduje konieczność pozostawiania

- w kontakcie z procesem technologicznym, w którym dochodzi do uwalniania czynników o działaniu rakotwórczym,
- zaprowadzenia rejestru pracowników narażonych na działanie procesu technologicznego, w którym dochodzi do uwalniania czynników o działaniu rakotwórczym,
 - przesłania do WSSE w Łodzi informacji o czynnikach rakotwórczych występujących w środowisku pracy,
 - zapewnienia odpowiedniego stanu higieniczno-sanitarnego pomieszczeń socjalnych.

Liczba podmiotów w których stwierdzono nieprawidłowości w stosunku do liczby skontrolowanych obiektów

W 2024r. w warunkach przekroczonych norm higienicznych dotyczących hałasu zatrudnionych było 153 pracowników w 5 zakładach, co stanowi 3% wszystkich zatrudnionych. Na podstawie przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono przekroczeń wartości najwyższych dopuszczalnych stężeń czynników chemicznych i pyłowych oraz natężeń dla pozostałych czynników fizycznych występujących w środowisku pracy. Pracodawcy ograniczają narażenie pracowników na hałas ponadnormatywny poprzez zapewnienie indywidualnych ochron słuchu oraz zmian organizacyjno – technicznych na stanowiskach pracy. Pracownicy zatrudnieni w narażeniu na hałas w zakresie badań profilaktycznych wykonują badania audiometryczne celem wczesnego wykrycia uszkodzenia narządu słuchu i podjęcia działań w zakresie ochrony zdrowia.

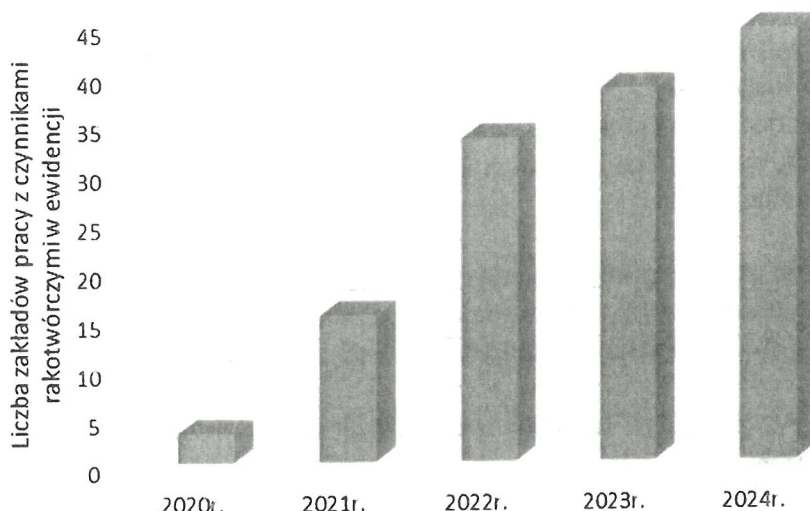
• Nadzór sanitarny w zakresie narażenia pracowników na czynniki rakotwórcze i mutagenne.

W roku 2024 zarejestrowane były 44 zakłady, w których pracownicy narażeni byli na kontakt z substancjami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym bądź mutagennym. W roku sprawozdawczym skontrolowano w tym zakresie 29 zakładów pracy, przeprowadzono 29 kontroli i 7 kontroli sprawdzających wykonanie zaleceń ujętych w wydanych 5 decyzjach administracyjnych.

Stwierdzone uchybienia w skontrolowanych zakładach dotyczyły m.in.:

- nie przekazania do PWIS w Łodzi informacji o czynnikach rakotwórczych,
- braku rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawiania pracowników w kontakcie z czynnikiem o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
- braku rejestru pracowników narażonych na działanie czynników sklasyfikowanych jako rakotwórcze lub mutagenne,
- braku aktualnych wyników pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy sklasyfikowanych jako rakotwórcze lub mutagenne.

Liczba zakładów pracy, w których pracownicy narażeni byli na kontakt z substancjami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym bądź mutagennym na przestrzeni lat 2020 – 2024.

• **Nadzór sanitarny w zakresie narażenia pracowników na czynniki biologiczne.**

W roku 2024 nadzorem sanitarnym objęte były 64 zakłady pracy, w których pracownicy zatrudnieni byli w narażeniu na działanie czynników biologicznych grupy 2 i 3 (nie występuje grupa 4). W roku sprawozdawczym skontrolowano 32 zakłady pracy, których pracownicy pozostawali w kontakcie z czynnikami biologicznymi gr. 2 i 3. W zakresie nadzoru nad czynnikami biologicznymi przeprowadzono 32 kontrole, nie stwierdzono uchybień.

• **Nadzór sanitarny w zakresie stosowania, wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin.**

Obszar kontroli w podmiotach wprowadzających do obrotu mieszaniny chemiczne oraz w zakładach pracy stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny obejmował przestrzeganie przepisów rozporządzenia REACH i CLP odnośnie obowiązku rejestracyjnego substancji/mieszaniny, prawidłowej klasyfikacji substancji/mieszaniny pod kątem zagrożeń fizycznych, toksycznych dla człowieka i środowiska wodnego, prawidłowego oznakowania, konfekcjonowania, przekazywania informacji o zagrożeniach w łańcuchu dostaw (poprzez karty charakterystyki produktu), szkoleń z zakresu BHP przy pracach z chemikaliami, wyposażenia w środki ochrony indywidualnej i zbiorowej, odzieży roboczej, oceny ryzyka zawodowego, badań lekarskich profilaktycznych oraz badań środowiska pracy. W 2024r. zostało przeprowadzonych 39 kontroli w podmiotach wprowadzających do obrotu substancje w postaci własnej lub jako składniki w mieszaninach lub w wyrobach oraz stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny. Na podstawie przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. Pracodawcy posiadają aktualne spisy i karty charakterystyki stosowanych i wprowadzanych do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin, informują pracowników o zagrożeniach wynikających z ich stosowania, zapewniają w tym zakresie zarówno zbiorowe jak i indywidualne środki ochrony.

• **Nadzór sanitarny w zakresie wprowadzania do obrotu i stosowania produktów biobójczych.**

Nadzór nad produktami biobójczymi dotyczył kontroli w zakresie sprawdzenia aktualności pozwolenia na obrót produktów biobójczych, zgodności danych z pozwoleniem, oceny

substancji czynnej, oznakowania opakowania, prawidłowego opracowania kart charakterystyki, stosowania środków ostrożności związanych z magazynowaniem i stosowaniem produktów biobójczych. W roku sprawozdawczym przeprowadzono 9 kontroli, w wyniku których nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie nadzoru nad produktami biobójczymi.

• **Nadzór sanitarny w zakresie wprowadzania do obrotu i stosowania prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3**

W zakresie nadzoru nad prekursorami narkotyków kat. 2 i kat. 3 przeprowadzono 2 kontrole w podmiotach stosujących prekursory narkotykowe powyższych kategorii. Wyniki kontroli nie wykazały uchybień.

• **Nadzór sanitarny w zakresie produkcji i wprowadzania do obrotu detergentów.**

W roku sprawozdawczym w zakresie nadzoru nad detergentami przeprowadzono 2 kontrole u producentów, nie stwierdzono nieprawidłowości.

• **Nadzór sanitarny w zakresie produkcji i wprowadzania do obrotu produktów kosmetycznych.**

W zakresie bieżącego nadzoru nad produktami kosmetycznymi w 2024r. przeprowadzono 2 kontrole w podmiotach wytwarzających produkty kosmetyczne pełniących funkcję osoby odpowiedzialnej. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. W ramach prowadzonego nadzoru nad produktami kosmetycznymi pobrane zostały 4 próbki produktów kosmetycznych do badań laboratoryjnych, żadnej próbki nie zakwestionowano.

• **Postępowania administracyjne w zakresie chorób zawodowych.**

Liczba zgłoszonych podejrzeń chorób zawodowych w 2024r. – 9.

Liczba wydanych decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej w 2024r. – 4.

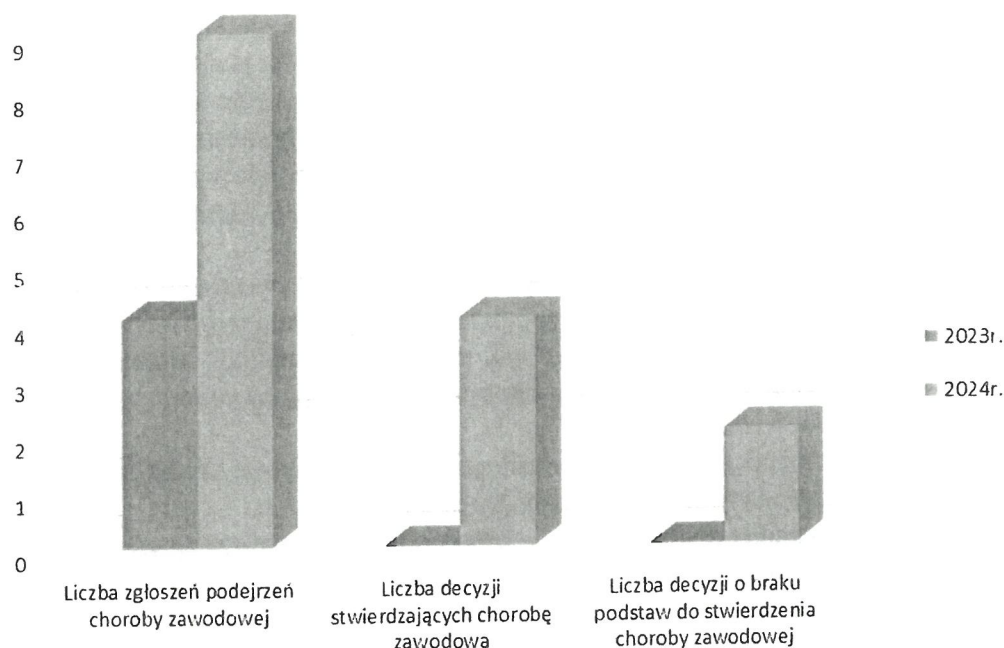
Decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej wydane w 2024r. dotyczyły następujących jednostek chorobowych:

- pylice płuc: pylica krzemowa (poz. 3.1 wykazu chorób zawodowych) – 1 decyzja;
- przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: wtórne zmiany przerostowe fałdów głosowych (poz. 15.2 wykazu chorób zawodowych) – 1 decyzja;
- przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głosi i trwałą dysfonią (poz. 15.3 wykazu chorób zawodowych) – 1 decyzja;
- choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – borelioza (poz. 26 wykazu chorób zawodowych) – 1 decyzja.

Liczba wydanych decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej w 2024r. – 2.
Decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej wydane w 2024r. dotyczyły następujących jednostek chorobowych:

- przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka (poz. 20.1 wykazu chorób zawodowych) – 1 decyzja;
- obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo- nerwowego spowodowany hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszącym, obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1, 2 i 3 kHz (poz. 21 wykazu chorób zawodowych) – 1 decyzja.

Liczba zgłoszeń podejrzeń choroby zawodowej oraz decyzji w sprawie chorób zawodowych na przestrzeni lat 2023 – 2024.

• Nadzór nad środkami zastępczymi

W 2024 roku nie zgłoszono zatruc środków zastępczymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi, nie stwierdzono również wprowadzania ich do obrotu na terenie powiatu piotrkowskiego.

• Nadzór nad warunkami pracy podczas prac związanych z usuwaniem bądź zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest

W związku z realizacją przez samorządy rządowego „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032” i prowadzonego nadzoru nad przestrzeganiem przez pracodawców przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prac związanych z usuwaniem bądź zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest, przeprowadzono 2 kontrole podmiotów zajmujących się zabezpieczaniem/transportem wyrobów zawierających azbest, uchybień nie stwierdzono.

• Współpraca z Państwową Inspekcją Pracy, Służbą Medycyny Pracy oraz innymi instytucjami

- Państwowa Inspekcja Pracy - wymieniano informacje dotyczące liczby i rodzaju stwierdzonych chorób zawodowych w zakładach pracy; informowano o wystawionych decyzjach dotyczących choroby zawodowej; przekazano zgodnie z kompetencjami prośbę o interwencję dot. warunków pracy.
- Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w Łodzi i Instytut Medycyny Pracy w Łodzi – współpraca w sprawach chorób zawodowych i przekazywania danych dot. oceny narażenia zawodowego pracowników w prowadzonych przez inspekcję sanitarną postępowaniach.
- Inspekcja Handlowa – wymiana informacji w zakresie nadzoru nad podmiotami wprowadzającymi do obrotu substancje chemiczne i ich mieszaniny, produkty biobójcze oraz produkty kosmetyczne.

• Promocja zdrowia

- a) Na stronie internetowej PSSE w Piotrkowie Tryb. zamieszczone zostały informacje dotyczące:
- Substancji chemicznych zawartych w środkach ochrony roślin czy produktach biobójczych mogą zawierać składniki wysoce szkodliwe dla zdrowia i życia ludzi.
 - Europejskiego Dnia Radonu wraz z podstawowymi informacjami dot. zagrożeń jaki niesie z sobą narażenie ludzi na radon oraz metod obniżenia jego stężenia w pomieszczeniach.
 - Konferencji „Przyszłość bez azbestu”, w ramach której poruszane były tematy dotyczące m.in. stanu realizacji Programu oczyszczania kraju z azbestu przewidzianego na lata 2009-2032, bezpieczeństwa i higieny pracy podczas usuwania wyrobów zawierających azbest oraz projektu ustawy o wyrobach zawierających azbest.
 - Ogólcuropejskiej kampanii Bezpieczeństwo pracy w świecie cyfrowym”, celem której jest wspieranie współpracy na rzecz bezpiecznej i produktywnej cyfrowej transformacji pracy.
 - Projektu PARC skoncentrowanego na sektorze gospodarki odpadami, mającego na celu opracowanie metod oceny ryzyka chemicznego nowej generacji w celu ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.
 - Raportu Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie zatruc środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną w Polsce za 2023 rok.
- b) W ramach działań edukacyjnych w 2024r. podczas kontroli przeprowadzanych w zakładach pracy kontynuowano działania w zakresie przekazywania informacji o zagrożeniach dla życia i zdrowia ludzi jakie niesie zażywanie środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych poprzez przekazanie pracodawcom ulotek pt. „Dopalacze to śmierć”, ulotek zawierających informację o zagrożeniach, z prośbą o zamieszczenie ich na tablicach ogłoszeń, monitorach ekranowych w zakładach oraz przekazanie tych informacji pracownikom podczas szkoleń bhp.
- c) Prowadzono działania kontrolne w ramach monitorowania przestrzegania przepisów z zakresu ochrony zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych oraz papierosów elektronicznych w miejscu pracy, nieprawidłowości nie stwierdzono.

Podsumowanie

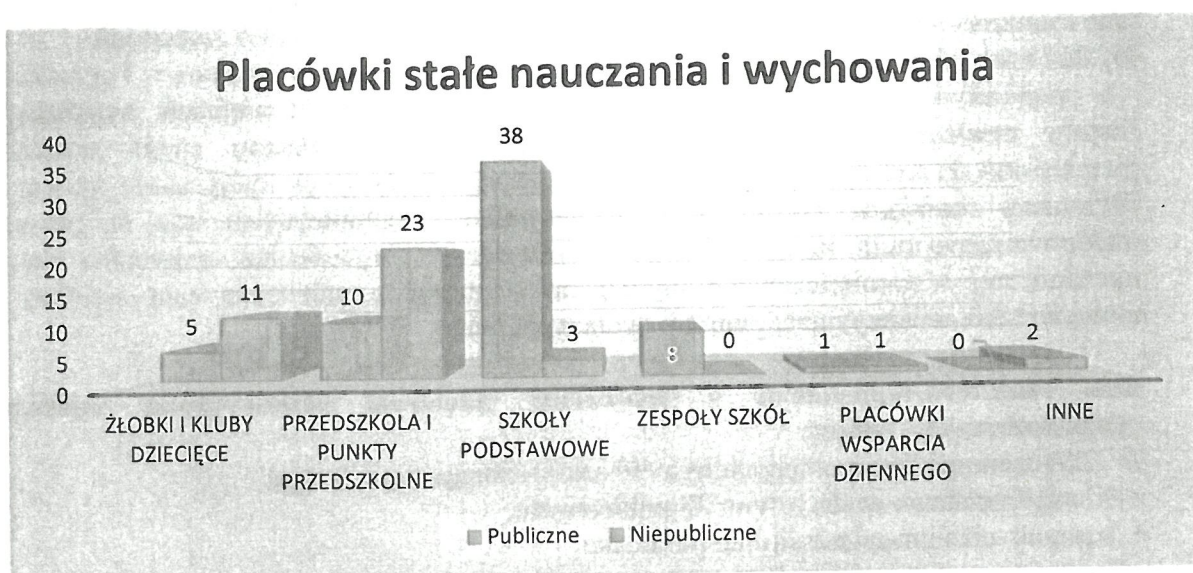
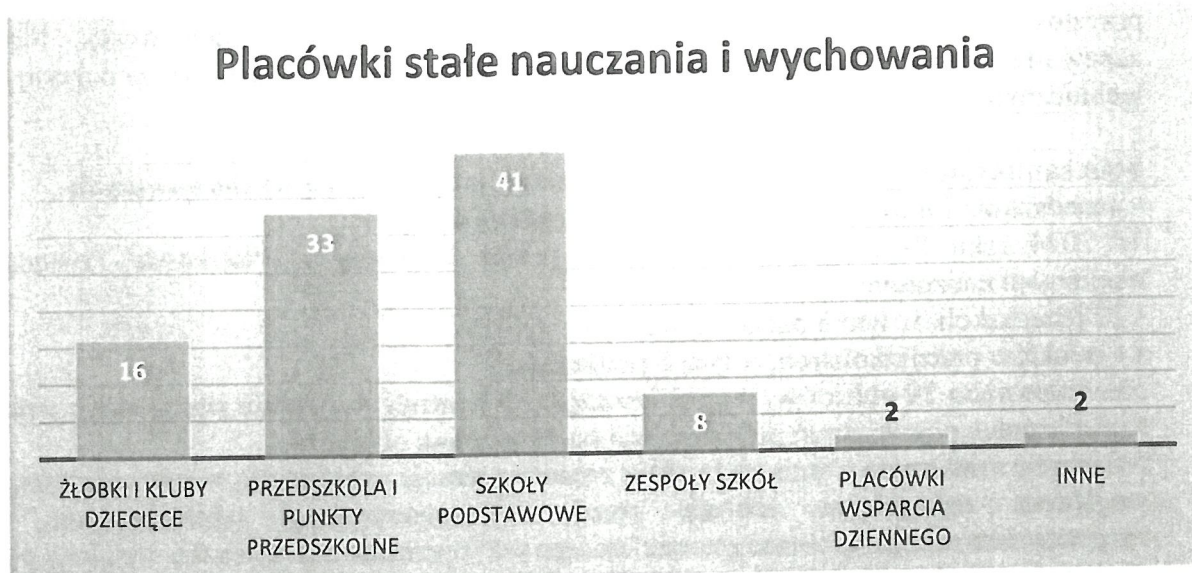
Na podstawie przeprowadzanych kontroli w 2024 roku stwierdza się, że w nadzorowanych zakładach pracy występują przekroczenia dopuszczalnych norm higienicznych czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy w odniesieniu tylko dla narażenia na hałas. W wyniku przeprowadzanych przez pracodawców działań naprawczych sukcesywnie uzyskuje się poprawę warunków pracy w zakresie ograniczenia narażenia pracowników na w/w czynnik o ile pozwalają na to występujące procesy technologiczne i możliwości organizacyjno-techniczne. Warunki pracy ulegają poprawie co potwierdza fakt, iż w nadzorowanych zakładach pracy w 2024 roku nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych norm w zakresie narażenia pracowników na pozostałe czynniki fizyczne (m.in. wibrację) oraz występujące w środowisku pracy czynniki chemiczne i pyłowe.

Sytuacja w zakresie nadzoru nad warunkami higieny procesów nauczania i wychowania oraz higieny wypoczynku i rekreacji

W 2024 roku na terenie powiatu piotrkowskiego nadzorowano 184 placówki, w tym 102 zakłady stałe i 82 zgłoszone turnusy wypoczynku. W 144 obiektach przeprowadzono łącznie 152 kontrole, w tym:

- 90 kontroli placówek stałych nauczania i wychowania tj. szkół, placówek oświatowo-wychowawczych i opiekuńczych, opieki do lat 3;
- 62 kontrole turnusów zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży.

W 2024 roku przeprowadzono 2 kontrole pomieszczeń zajmowanych przez uchodźców w nadzorowanych placówkach stałych i 1 kontrolę interwencyjną w obiekcie nie będącym pod stałym nadzorem sekcji.
Podział na poszczególne typy placówek nauczania i wychowania obrazują poniższe wykresy

Nadzór nad placówkami nauczania i wychowania obejmował m.in.

- ocenę stanu sanitarnego i higienicznego budynków i pomieszczeń żłobków i klubów dziecięcych, przedszkoli, szkół, ośrodków wypoczynku dzieci i młodzieży;
- ocenę higieny procesu nauczania m.in. dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii, obciążenia uczniów ciężarem tornistrów/plecaków szkolnych, rozkładu zajęć lekcyjnych, warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego oraz rekreacji;
- ocenę zapewnienia uczniom profilaktycznej opieki zdrowotnej.

Stan sanitarno-higieniczny i techniczny placówek opiekuńczo-wychowawczych

- żłobki i kluby dziecięce

W 2024 roku pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Piotrkowie Trybunalskim na terenie powiatu ziemskiego znajdowało się 11 żłobków, w tym 2 publiczne, 9 niepublicznych oraz 5 klubów dziecięcych, w tym 3 publiczne i 2 niepubliczne.

W 2024r. zarejestrowano 1 żłobek niepubliczny.

Skontrolowano 13 obiektów, przeprowadzając 13 kontroli w zakresie oceny stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń pobytu dzieci oraz otoczenia obiektów.

W 2024 roku na rzecz poprawy warunków pobytu dzieci uzyskano poprawę w 1 niepublicznym klubie dziecięcym.

Wszystkie skontrolowane żłobki i kluby dziecięce funkcjonowały w budynkach przystosowanych do prowadzonej działalności opiekuńczo-wychowawczej. Placówki zapewniły właściwe warunki sanitarno-higieniczne, budynki utrzymane były w dobrym stanie technicznym.

Stan sanitarno-higieniczny i techniczny placówek opiekuńczo-wychowawczych - przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego

W 2024 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Piotrkowie Trybunalskim obejmował nadzorem:

- 27 przedszkoli, w tym 8 publicznych,
- 6 punktów przedszkolnych, w tym 2 publiczne;

Skontrolowano 29 obiektów, przeprowadzając 29 kontroli w zakresie oceny stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń pobytu dzieci oraz otoczenia obiektów.

Nadzorem sanitarnym objęto także place zabaw na terenie przedszkoli, w szczególności pod względem zapewnienia ochrony przed zanieczyszczeniami odzwierzęcymi. Przed rozpoczęciem sezonu wiosennego oraz letniego przypomniano o obowiązku wymiany piasku w piaskownikach oraz zapewnienia ochrony przed zanieczyszczeniami odpadami zwierzęcymi. Stan sanitarno-porządkowy skontrolowanych placów zabaw nie budził zastrzeżeń.

W 2024 roku odnośnie warunków pobytu wychowanków uzyskano poprawę w 3 przedszkolach - 1 publicznym i 2 niepublicznych oraz w 2 niepublicznych punktach przedszkolnych. Zostały zrealizowane zamierzenia inwestycyjne: 1 niepubliczny punkt przedszkolny przeniesiono do rozbudowanego i zmodernizowanego budynku po byłej szkole podstawowej. Wykonano obowiązki decyzji w 2 przedszkolach niepublicznych oraz w pozostałych przeprowadzono m.in. remonty bieżące pomieszczeń i przywrócenie sprawności wentylacji mechanicznej w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych, malowanie ścian, sufitów, zakup nowych mebli edukacyjnych, pomocy dydaktycznych.

Stan sanitarno-higieniczny i techniczny placówek edukacyjnych -opiekuńczo-wychowawczych - szkoły

W 2024 roku nadzorem objętych było 49 szkół różnego typu, w tym:

- 41 szkół podstawowych, w tym 38 publicznych;
- 3 zespoły szkolno-przedszkolne publiczne;
- 5 zespołów szkół ponadpodstawowych - centrum kształcenia ustawicznego lub zawodowego, publiczne.

W 2024 roku skontrolowano 36 szkół różnego typu. Przeprowadzono łącznie 44 kontrole w zakresie oceny stanu sanitarno - higienicznego i technicznego pomieszczeń oraz terenu szkoły.

Trzy szkoły wymagają dalszej poprawy warunków, w tym 1 szkoła podstawowa publiczna oraz 2 zespoły szkół ponadpodstawowych publiczne.

Stan techniczny wielu budynków szkół ulega stopniowej poprawie, nie mniej w dalszym ciągu z uwagi na ograniczone środki finansowe występują trudności w wyegzekwowaniu realizacji obowiązków zawartych w decyzjach administracyjnych.

W 2024 roku wydano 2 decyzje merytoryczne, w tym 1 nową – szkoła podstawowa publiczna oraz 1 zmieniającą termin wykonania zobowiązań – zespół szkół ponadpodstawowych publiczny oraz 1 decyzję płatniczą.

- zły stan higieniczno-sanitarny oraz techniczny stwierdzono: zespoły szkół publiczne – 1.

Nieprawidłowości dotyczą:

- w budynku szkoły: wyposażenia pomieszczeń do nauki w meble edukacyjne posiadające odpowiednie atesty lub certyfikaty zgodności z PN;
 - w pomieszczeniach praktycznej nauki zawodu: sufitu w pomieszczeniu obsługi pojazdów.
- Stwierdzono realizację większości obowiązków decyzji, realizacja pozostałych zobowiązań została przedłużona do 31.08.2025 roku.
- zły stan tylko techniczny stwierdzono:
- szkoły podstawowe publiczne – 1,

Nieprawidłowości dotyczą:

- zabezpieczenia grzejników centralnego ogrzewania w pomieszczeniach przeznaczonych na zbiorowy pobyt dzieci i młodzieży w pomieszczeniach szatni, pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych dla dziewcząt, chłopców, osób niepełnosprawnych oraz ciągach komunikacyjnych w nowopowstałej sali gimnastycznej;
- zapewnienia równej nawierzchni boiska poliuretanowego poprzez uzupełnienia ubytków w nawierzchni;
- zapewnienia właściwego miejsca gromadzenia odpadów stałych oddalonego co najmniej o 10 metrów od okien i drzwi budynku szkoły ustalając termin wykonania obowiązków do dnia 14.08.2025 r.

W 2024 r. wyegzekwowano 4 decyzje merytoryczne z lat ubiegłych w 2 szkołach podstawowych publicznych i w 1 szkole podstawowej niepublicznej.

W toku postępowania pozostają decyzje z lat ubiegłych:

- w zakresie złego stanu higieniczno-sanitarnego oraz technicznego:
- zespoły szkół publiczne – 1.

Nieprawidłowości dotyczą pomieszczeń: do nauki, sali gimnastycznej z zapleczem, higieniczno-sanitarnych dla dziewcząt i chłopców, zapewnienia standardów dostępności do urządzeń sanitarnych, wentylacji - realizacja zobowiązań do dnia 15.09.2025 roku;

W 2024 roku zrealizowano zamierzenia inwestycyjne w 6 szkołach podstawowych, w tym 5 publicznych i 1 niepublicznej, zadania inwestycyjne w trakcie realizacji dotyczą 4 szkół podstawowych, w tym 3 publicznych i 1 niepublicznej.

W 2024 roku na rzecz poprawy warunków pobytu wychowanków i uczniów uzyskano poprawę w 10 szkołach podstawowych publicznych i w 2 publicznych zespołach szkół – zostały zrealizowane zamierzenia inwestycyjne i terminowe zalecenia pokontrolne m.in. remonty bieżące i przywrócenie sprawności wentylacji mechanicznej w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych, malowanie ścian, sufitów, podłóg i lamperii w ciągach komunikacyjnych, pomieszczeniach do nauki, wymiana stolarki drzwiowej, punktów oświetlenia sztucznego, zakup nowych mebli edukacyjnych oraz pomocy dydaktycznych.

Stan sanitarno-higieniczny i techniczny placówek wsparcia dziennego

W 2024 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Piotrkowie Trybunalskim obejmował nadzorem 2 placówki wsparcia dziennego, w tym 1 publiczna i 1 niepubliczna. Przeprowadzono 2 kontrole - stan higieniczno-sanitarny skontrolowanych placówek nie budził zastrzeżeń.

Stan sanitarno-higieniczny i techniczny placówek opiekuńczo-wychowawczych – placówki inne

W 2024 roku pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Piotrkowie Trybunalskim na terenie powiatu ziemskiego znajdowała się 1 stała baza wypoczynku i 1 sezonowa baza wypoczynku. Przeprowadzono 2 kontrole - stan higieniczno-sanitarny skontrolowanych placówek nie budził zastrzeżeń.

Nadzór nad wypoczynkiem zimowym i letnim

- wypoczynek zimowy

W czasie ferii zimowych na terenie powiatu piotrkowskiego zorganizowano 13 turnusów zimowego wypoczynku dla dzieci i młodzieży. Wypoczynek prowadzony był w formie wyjazdowej oraz w miejscu zamieszkania.

Skontrolowano 9 zorganizowanych turnusów.

- wypoczynek letni

W 2024 roku do elektronicznej bazy wypoczynku Kuratorium Oświaty na terenie powiatu ziemskiego zgłoszono 69 turnusów letniego wypoczynku dzieci i młodzieży. Wypoczynek prowadzony był w formie wyjazdowej oraz w miejscu zamieszkania.

Skontrolowano 62 zorganizowane turnusy.

Warunki pobytu były prawidłowe w zakresie stanu sanitarno-higienicznego.

Opieka medyczna była zapewniona na miejscu lub umowa podpisana przez organizatorów z niepublicznymi ZOZ.

Przeprowadzone kontrole sanitarne w każdej grupie nie wykazały uchybień.

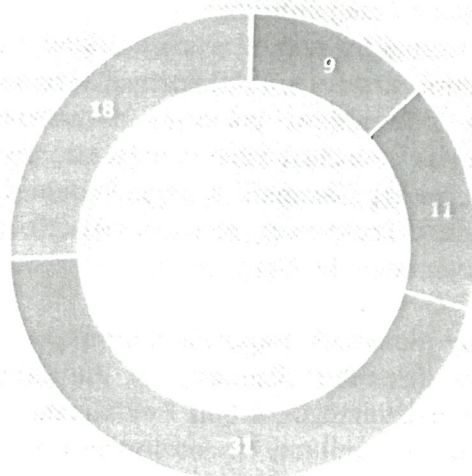
Warunki do utrzymania higieny osobistej /dostęp do zimnej i ciepłej wody użytkowej do mycia i kąpieli/ były prawidłowe.

Nie rejestrowano zaniedbań higieny osobistej uczestników.

Kadra opiekuńcza posiadała dokumentację do celów sanitarno-epidemiologicznych.

Formy wypoczynku w miejscu zamieszkania miały urozmaicony program uwzględniający zasady higieny i bezpieczeństwo.

Liczba zgłoszonych turnusów letniego wypoczynku dzieci i młodzieży

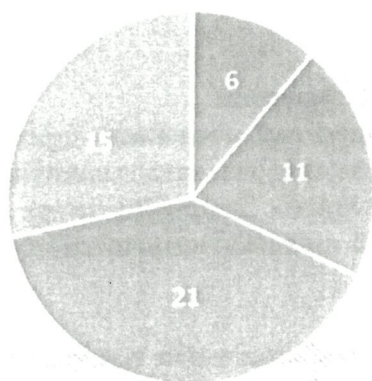
■ formy w miejscu zamieszkania

■ obozy pod namiotami bez stałej infrastruktury komunalnej

■ wypoczynek w obiekcie hotelowym lub innym obiekcie, w którym świadczone są usługi hotelarskie

■ wypoczynek w obiekcie używanym okazjonalnie do wypoczynku

Liczba skontrolowanych turnusów letniego wypoczynku dzieci i młodzieży

- formy w miejscu zamieszkania
- obozy pod namiotami bez stałej infrastruktury komunalnej
- wypoczynek w obiekcie hotelowym lub innym obiekcie, w którym świadczone są usługi hotelarskie
- wypoczynek w obiekcie używanym okazjonalnie do wypoczynku

Warunki do utrzymania higieny osobistej w placówkach nauczania i wychowania

Wszystkie placówki są podłączone do sieci wodociągów publicznych miejskich i gminnych, za wyjątkiem 1 stałej bazy wypoczynku, która korzysta z własnego ujęcia wodnego, żadna nie korzysta z ustępów zewnętrznych, do kanalizacji centralnej podłączonych jest 48,78% placówek, brak podłączenia do kanalizacji centralnej 51,22% ogółu skontrolowanych. 28,05% posiada zbiorniki bezodpływowe /szambo/, 23,17% posiada własną oczyszczalnię ścieków.

Bieżąca zimna i ciepła woda jest dostępna we wszystkich placówkach.

- Warunki do utrzymania higieny osobistej ulegają systematycznej poprawie;
- Standardy dostępności do urządzeń sanitarnych nie są zachowane w 1 skontrolowanym publicznym zespole szkół.

Sytuacja jest spowodowana głównie barierami architektonicznymi, które uniemożliwiają rozbudowę pomieszczeń sanitarno-higienicznych bądź zaadaptowanie dodatkowych.

W 2024 roku zapewniono prawidłowy dostęp do urządzeń sanitarnych w 2 szkołach podstawowych.

Istnieje problem korzystania z czynnych natrysków po zajęciach wychowania fizycznego spowodowany krótkim czasem trwania przerw międzylekcyjnych.

Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

- Brak warunków w 1 szkole podstawowej publicznej;
- Jest niewystarczająca w 9 skontrolowanych szkołach ogółem: w 5 szkołach podstawowych i 1 zespole szkół;
- Warunki przestrzenne do realizacji WF ulegają sukcesywnej poprawie, istniejące bloki sportowe, boiska szkolne są poddawane pracom remontowym w celu poprawy bezpieczeństwa realizacji WF;
- W b.r. oddano do użytkowania nowe bloki sportowe z zapleczem w 2 szkołach podstawowych publicznych i w 1 szkole podstawowej niepublicznej oraz boisko sportowe dla potrzeb 1 szkoły podstawowej publicznej; W trakcie realizacji inwestycje związane z budową zadania o stałej konstrukcji hali łukowej istniejącego boiska wielofunkcyjnego z przykryciem namiotowym z membrany w 1 szkole podstawowej publicznej i w 1 niepublicznej.
- Możliwość korzystania z obiektów sportowych na terenie gmin mają wszystkie placówki, niemniej o stopniu ich wykorzystywania decydują środki finansowe i organizacja zajęć, w dalszym ciągu zajęcia w 1 szkole podstawowej odbywają się na korytarzu szkolnym;
- Korzystanie z infrastruktury poza placówką dotyczy 14 skontrolowanych szkół ogółem.

Warunki pracy ucznia

Oceniano zapewnienie prawidłowych warunków higieny procesu nauczania, mikroklimatu pomieszczeń, wentylacji, oświetlenia, możliwości ochrony przed nadmiernym nasłonecznieniem i wietrzeniem pomieszczeń.

Higiena procesu nauczania

Dostosowanie mebli edukacyjnych do zasad ergonomii:

W ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego nad warunkami higieniczno-zdrowotnymi w placówkach nauczania i wychowania, dokonywana jest ocena stanowisk pracy uczniów/dzieci i właściwy dobór mebli dla zdrowia użytkowników. Szczególną uwagę zwracano na:

- dostosowanie parametrów funkcjonalnych mebli do wzrostu/dzieci z zachowaniem zasad ergonomii;
- odpowiednie zestawienie mebli;
- oznakowanie mebli numerem lub kolorem wielkości mebla zgodnym z PN;
- stan techniczny mebli oraz posiadanie certyfikatu wydane przez jednostki certyfikujące wyroby;
- właściwe oświetlenie stanowiska pracy ucznia.

W 2024 roku dokonano oceny zestawienia mebli edukacyjnych i ich dostosowania do wzrostu dzieci i uczniów w 52 placówkach, w tym: 25 przedszkolach, 27 szkołach podstawowych. Ogółem dokonano oceny 6230 stanowisk pracy ucznia.

W ocenionych placówkach nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących dostosowania mebli do zasad ergonomii.

Rozkład zajęć lekcyjnych

Oceny przeprowadzono w 32 skontrolowanych szkołach, stwierdzono nieprawidłowości w zakresie higieny procesu nauczania w 1 szkole podstawowej niepublicznej zatrudniającej nauczycieli pracujących w kilku szkołach. Nieprawidłowości dotyczyły głównie przekroczenia liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia o ponad 1 godzinę oraz pory rozpoczynania zajęć z różnicą powyżej 1 godziny;

Jedna szkoła podstawowa pracuje w systemie dwuzmianowym.

Warunki pobytu dzieci i młodzieży

Nie są zadowalające w wielu skontrolowanych szkołach z powodu zagęszczenia, które występuje głównie tam gdzie są nienormatywne pomieszczenia do nauki, bądź ciągi rekreacyjno-komunikacyjne o małej powierzchni;

- Miejsca na pozostawienie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych zgodnie z rozporządzeniem MEN

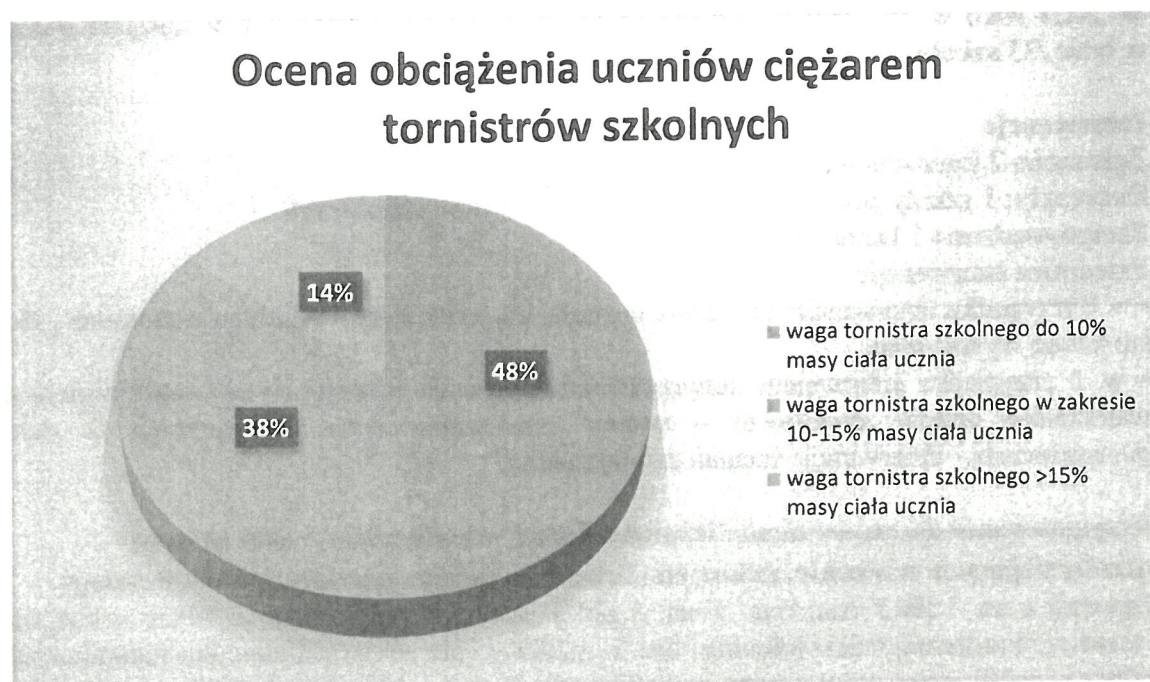
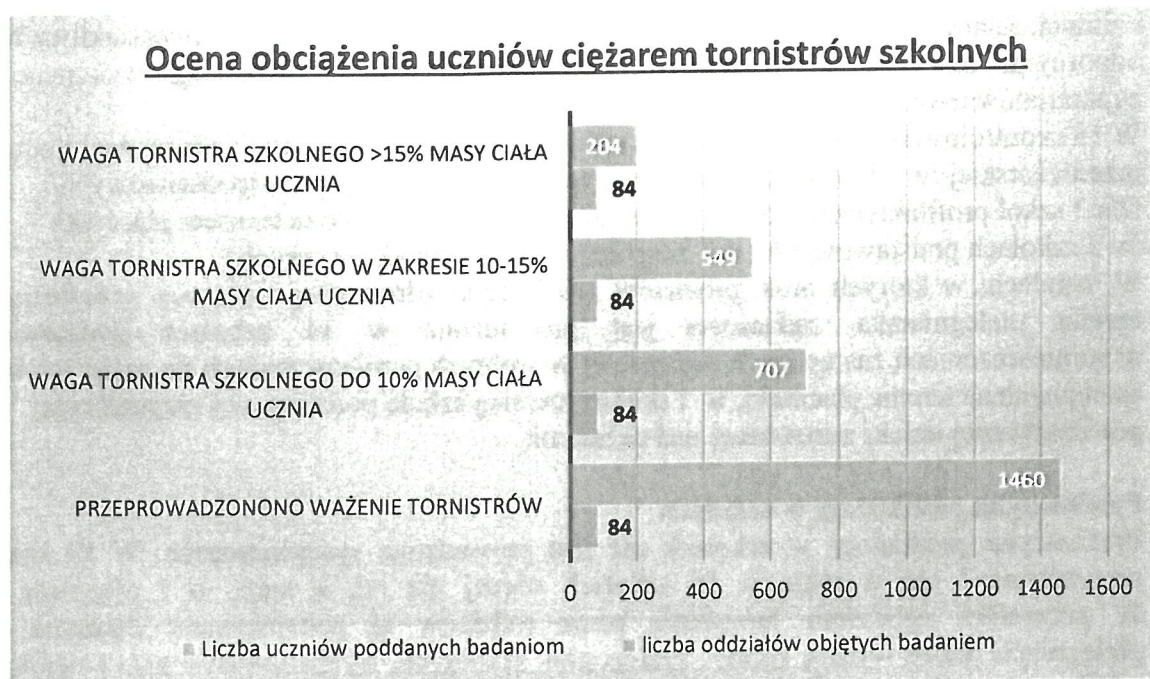
Organizacja była realizowana w różny sposób, w 17 szkołach były zapewnione szafki indywidualne, w 18 szkołach zapewniono inne miejsce na pozostawienie podręczników i przyborów szkolnych, w 6 szkołach podstawowych były zapewnione szafki indywidualne i półki w szafach na pozostawienie podręczników i przyborów szkolnych;

- Ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów/plecaków szkolnych – badaniem zostało objętych 7 szkół podstawowych publicznych - ogółem 84 oddziały, 1460 uczniów). Wagę tornistra szkolnego do 10% masy ciała ucznia posiadało 707 uczniów, co stanowiło 48 % badanych ogółem, w zakresie 10-15% masy ciała ucznia 549 uczniów /38 % badanych ogółem/ natomiast obciążenie wagą tornistra w zakresie >15% masy ciała ucznia 204 uczniów /14 % badanych ogółem/.

W klasach I-III w 9 szkołach badaniem objęto 33 oddziały, 522 uczniów – waga tornistra/plecaka szkolnego kształtowała się następująco: do 10% masy ciała ucznia 172 uczniów, w zakresie 10-15% masy ciała ucznia 241 uczniów natomiast w zakresie >15% masy ciała ucznia 109 uczniów.

W klasach IV-VIII w 9 szkołach badaniem objęto 51 oddziałów, 938 uczniów – waga tornistra/plecaka szkolnego kształtowała się następująco: do 10% masy ciała ucznia 535 uczniów, w zakresie 10-15% masy ciała ucznia 308 uczniów natomiast w zakresie >15% masy ciała ucznia 95 uczniów.

Po przeprowadzonych badaniach wysłano pisma do organów prowadzących szkoły o dokonanych ocenach obciążenia uczniów ciężarem tornistrów w szkołach i o przeanalizowanie istniejącej sytuacji oraz wykorzystanie informacji w pracy dydaktyczno-wychowawczej w nawiązaniu do zapewnienia możliwości pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych w szafkach indywidualnych dla wszystkich uczniów.

Niebezpieczne substancje chemiczne i ich mieszaniny w szkolnych pracowniach

Posiadały 4 skontrolowane szkoły podstawowe – nieprawidłowości w zakresie stosowania i gospodarowania nie stwierdzono. Szkoły przechowywały oznakowane odczynniki w sposób

prawidłowy, posiadały aktualne ich spisy i karty charakterystyk z którymi zapoznawano uczniów. W każdej pracowni znajdował się regulamin. Szkoły posiadające przeterminowane niebezpieczne chemiczne i ich mieszaniny sukcesywnie oddają je do utylizacji.

Profilaktyczna opieka medyczna

W 2024 roku na 36 skontrolowanych szkół znajdujących się pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Piotrkowie Trybunalskim własne gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej posiadało 21.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że gabinety spełniają wymagania higieniczno-sanitarne, tj. pomieszczenia wyposażone były w punkty poboru wody ciepłej i zimnej, ściany przy umywalkach wyłożone były materiałami gładkimi, nienasiąkliwymi, odpornymi na działanie środków myjąco-dezynfekcyjnych, a podłogi wykonane były z materiałów trwałych, zmywalnych.

W 15 skontrolowanych szkołach brak własnych gabinetów profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej /w 14 szkołach podstawowych, 1 zespole szkół ponadpodstawowych/;

Dla 3 szkół profilaktyczna opieka zdrowotna jest świadczona poza terenem placówki /w 2 szkołach podstawowych i w 1 zespole szkół ponadpodstawowych/.

W szkołach, w których brak gabinetów profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej, opieka pielęgniarska zadaniowa jest prowadzona w 11 szkołach podstawowych w pomieszczeniach zastępczych najczęściej w wolnych pomieszczeniach do nauki lub innych dostępnych na terenie placówki, w 1 skontrolowanej szkole podstawowej niepublicznej – brak profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami;

Profilaktyka pedikulozy w szkołach

Profilaktyka pedikulozy w szkołach nie jest prowadzona systematycznie. W 19 szkołach prowadzona 1 raz w roku, w 16 szkołach więcej niż raz w roku, w 1 placówce brak. W przypadku zgłaszania zawieszania przez rodziców są podejmowane działania przez pielęgniarki /które wyrażą zgodę/, pedagogów szkolnych, wychowawców klas i dyrektorów szkół.

W 2024 roku w 36 szkołach przeprowadzono promocję edukacyjną w zakresie wszawicy, w tym: /33 szkołach podstawowych, 3 zespole szkół/.

Interwencje

Zgłoszono 2 interwencje, rozpatrzono 2.

Dotyczyły: 1 szkoły podstawowej i 1 warsztatów terapii zajęciowej

Przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną.

Przedmiot interwencji:

- w 1 przypadku interwencja dotyczyła wystąpienia pedikulozy – szkoła podstawowa – złożono stosowne wyjaśnienia;
- w 1 przypadku interwencja dotyczyła niewłaściwych warunków sanitarno-higienicznych warsztatów terapii zajęciowej – sprawę przekazano wedle kompetencji do dalszego postępowania – interwencję uznano za bezzasadną.

Przygotowanie do zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańców i osób czasowo

przebywających w sezonie zimowym i letnim na terenie powiatu piotrkowskiego.

Zgodnie z art. 1 pkt 5 oraz z art. 4 ust. 1 pkt. 6 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 416) realizuje ona zadania z zakresu zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru m.in. nad warunkami higieny wypoczynku i rekreacji. Nadzór ten sprawuje Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny właściwy terenowo ze względu na lokalizację wypoczynku.

W sezonie letnim zarejestrowane przez organizatorów w elektronicznej bazie wypoczynku MEN turnusy zorganizowanego wypoczynku dzieci i młodzieży mogą być poddawane bieżącym kontrolom sanitarnym. Zasady organizacji wypoczynku określone są w ustawie z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2024r. poz. 750 t. j.) oraz w przepisach rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 5 kwietnia 2016r. w sprawie wypoczynku dzieci i młodzieży (Dz. U. 2016 poz. 452) zgodnie, z którymi organizator ma obowiązek zgłoszenia wypoczynku do bazy wypoczynku w kuratorium oświaty na terenie, którego posiada siedzibę. Ww. przepisy obowiązują wszystkich organizatorów wypoczynku dla dzieci i młodzieży.

Kontrole są podejmowane również w wyniku interwencji osób zgłaszających do jednostek Państwowej Inspekcji Sanitarnej wątpliwości związanych z bezpieczeństwem sanitarnym obiektów.

Podczas kontroli ocenie podlegają warunki pobytu dzieci i młodzieży w zakresie:

- zakwaterowania,
- warunków do utrzymania higieny osobistej uczestników,
- prowadzonego żywienia,
- bezpieczeństwa prowadzenia zajęć sportowych i rekreacyjnych,
- sposobu zapewnienia opieki medycznej.

Kontrolowane obszary w obiektach stałych (hotelarskich, okazjonalnie używanych do wypoczynku oraz półkoloniach):

- teren,
- budynek,
- mikroklimat pomieszczeń,
- pokoje sypialne i inne pomieszczenia zajęć,
- pomieszczenia higieniczno-sanitarne,
- warunki do uprawiania sportu i rekreacji,
- opieka medyczna,
- przestrzeganie zapisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

Kontrolowane obszary w obozach pod namiotami (ze stałą infrastrukturą oraz bez stałej infrastruktury):

- część mieszkalna obozu,
- urządzenia sanitarne obozu i dbałość o higienę,
- źródło zaopatrzenia w wodę do spożycia przez ludzi,
- gospodarka ściekami i odpadami,
- opieka medyczna,
- warunki do uprawiania sportu i rekreacji.

W czasie kontroli wymagano od organizatora wypoczynku okazania do wglądu następujących dokumentów aktualnego wyniku badania wody, potwierdzającego właściwą jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, umowy na wywóz nieczystości płynnych i stałych, umowy z jednostką lub osobą świadczącą podstawową opiekę zdrowotną (w przypadku braku opieki medycznej na miejscu), potwierdzających stan zdrowia uczestników (np. karty kwalifikacyjne uczestników, zeszyt porad zatrudnionej przez organizatora pielęgniarki itp.), dokumentacji z badań do celów sanitarno-epidemiologicznych zatrudnionego personelu, tj. orzeczeń lekarskich o zdolności do wykonywania prac, przy wykonywaniu których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia lub choroby zakaźnej na inne osoby. W wyniku kontroli nie stwierdzono uchybień.

Podsumowanie

Zdecydowana większość placówek poddanych kontroli w 2024 roku zapewniała dzieciom oraz uczniom bezpieczne i higieniczne warunki pobytu i nauki.

Żłobki i kluby dziecięce funkcjonowały w budynkach przystosowanych do prowadzonej działalności opiekuńczo-wychowawczej.

Warunki pobytu dzieci w przedszkolach oceniono jako dobre. Wszystkie skontrolowane placówki funkcjonowały w budynkach przystosowanych do działalności oświatowo - wychowawczej.

W szkołach dokonywano wymiany wyposażenia i sprzętu, przeprowadzano remonty, a także dbano o poprawę warunków sanitarno-higienicznych oraz technicznych.

Jednak mimo prowadzonych działań warunki pobytu w zakładach nauczania i wychowania wymagają dalszej poprawy w zakresie:

- stanu sanitarno-higienicznego i technicznego,
- stworzenia prawidłowej infrastruktury do realizacji wychowania fizycznego,
- higieny i ergonomii nauczania.

Nakłady finansowe na poprawę warunków pobytu dzieci i młodzieży w placówkach w dalszym ciągu nie rekompensują istniejących potrzeb, o czym świadczy częstość występowania negatywnych zjawisk i niedostatków w infrastrukturze.

Nadzór sanitarno – zapobiegawczy

Działania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego obejmują głównie następujące zagadnienia:

- opiniowanie projektów dokumentów wraz z prognozą oddziaływania na środowisko z zakresu planowania przestrzennego,
- wydawanie opinii dla planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko na etapie oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko,
- uzgodnienia dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- uczestnictwo w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych.

Przy zajmowaniu stanowisk w ramach sprawowanego zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zwracano szczególną uwagę na takie zagadnienia jak:

- rodzaj i charakterystyka przedsięwzięcia z uwzględnieniem skali i zasięgu oddziaływania, możliwości kumulowania się oddziaływań zwłaszcza w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej,
- planowane przeznaczenie terenu, w tym oddzielenie stref mieszkaniowych i usługowych od przemysłowych, wyznaczenie terenów pod inwestycje mogące znacząco oddziaływać na środowisko oraz zachowanie stref ochronnych, w celu ograniczenia niekorzystnego wpływu na jakość i komfort życia mieszkańców,
- funkcja i ład przestrzenny oparty na zasadach zrównoważonego rozwoju,
- gospodarka wodno-ściekowa, gospodarka odpadami, zachowanie standardów emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza ze szczególnym uwzględnieniem zastosowanych rozwiązań chroniących środowisko i zdrowie ludzi,
- właściwa organizacja prac budowlanych oraz odpowiednie warunki higieniczno-sanitarne w miejscach pracy poprzez zastosowanie stosownych urządzeń i rozwiązań technicznych.

Wydawanie opinii sanitarnych o zgodności zrealizowania inwestycji z projektem budowlanym poprzedzone było sprawdzeniem kompletności przedłożonej dokumentacji projektowej w większości uzgodnionej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych przez rzeczoznawców do spraw sanitarnohigienicznych, analizą protokołów badań i sprawdzeń oraz kontrolą stanu faktycznego zakończonej budowy.

Do bardziej znaczących obiektów przekazanych do użytkowania w 2024 roku na terenie powiatu piotrkowskiego ziemskiego należały:

- rozbudowa i przebudowa budynku przedszkola w Brzozie,
- zmiana sposobu użytkowania poddasza nieużytkowego na cele związane z funkcją oświatową w budynku Szkoły Podstawowej w Mierzynie,

- budowa hali sportowej oraz budowa łącznika do istniejącego budynku szkoły podstawowej w Trzepnicy,
- rozbudowa budynku Szkoły Podstawowej w miejscowości Skotniki o salę gimnastyczną,
- rozbudowa budynku Szkoły Podstawowej w Rękoraju obejmująca budowę sali gimnastycznej wraz z łącznikiem,
- zadaszenie o stałej konstrukcji istniejącego boiska wielofunkcyjnego wraz z łącznikiem z budynkiem szkoły oraz budynkiem szatni przy Szkole Podstawowej w Proszniu wraz z infrastrukturą towarzyszącą,
- zadaszenie o stałej konstrukcji istniejącego boiska wielofunkcyjnego wraz z budynkiem szatni przy Szkole Podstawowej w Komornikach wraz z infrastrukturą towarzyszącą,
- budynek hali magazynowej – sortowni przesyłek kurierskich z częściami socjalno-biuroowymi w ramach centrum dystrybucyjno-magazynowego P3 Piotrków w Woli Bykowskiej,
- przebudowa istniejącego budynku magazynowego oraz jego rozbudowa o funkcję produkcyjno-magazynową z częścią biurowo-socjalną w Jarostach,
- budowa budynku administracyjnego – laboratorium badania jakości wraz z infrastrukturą techniczną w Gorzkowicach,
- dokończenie budowy budynku usługowo-mieszkalnego wraz ze zmianą jego przeznaczenia na budynek usługowo-handlowo-produkcyjny z częścią socjalną, biurową i magazynową - przygotowywanie posiłków cateringowych dla masowego odbiorcy w Bujnach,
- rozbudowa budynku usługowego – sali bankietowej z miejscami noclegowymi w Trzepnicy,
- budynek handlowo-usługowy - market spożywczy w Wolborzu,
- zakończenie budowy części handlowej parteru budynku usługowo-mieszkalnego przeznaczonej na sklep ogólnospożywczy w Bogusławicach,
- przebudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku mieszkalno-usługowego na Centrum Produktu Turystycznego i Lokalnego w Czarnocinie,
- modernizacja ujęcia wody w Ręcznie - budowa zbiornika retencyjnego wody pitnej,
- stacja paliw płynnych w Gorzkowicach.

Na terenie powiatu piotrkowskiego ziemskiego w istotny sposób poprawiły się warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego dla młodzieży. W pewnym stopniu poszerzyła się baza gastronomiczna i turystyczna. Nastąpiła rozbudowa zaplecza logistycznego umożliwiającego zwiększenie wydajności usług kurierskich w regionie.

Działania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w powiecie piotrkowskim umożliwiły polepszenie standardów higienicznych i zdrowotnych planowanych i realizowanych przedsięwzięć.

Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia

W zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej w 2024 roku w powiecie piotrkowskim wdrożono do realizacji i koordynowano programy edukacyjne dla dzieci i młodzieży, dorosłych, z których najważniejsze to:

1. Ogólnopolski Program Edukacyjny „Trzymaj Formę!”

Celem programu „Trzymaj Formę!” była edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin poprzez promocję zdrowego stylu życia i zbilansowanej diety w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki. Program „Trzymaj Formę!” realizowany był w szkołach powiatu piotrkowskiego od 18 lat. Do programu z terenu powiatu zgłosiły się 22 szkoły. Realizowało go 1590 uczniów. W ramach realizacji programu zrealizowano również Konkurs Wiedzy o Zdrowym Stylu Życia.

2. Ogólnopolski Program Edukacyjny "Skąd się biorą produkty ekologiczne", którego głównym celem było kształtowanie prozdrowotnych nawyków wśród dzieci poprzez zbilansowaną i urozmaiconą dietę oraz właściwe nawyki w zakresie higieny. Odbiorcami programu były dzieci przedszkolne w wieku 5-6 lat oraz ich rodzice i opiekunowie. Do programu przystąpiło 10 przedszkoli a uczestniczyło w nim 293 dzieci i 206 rodziców.

3. Lokalny Program Edukacyjny „Profilaktyka zakażeń HIV/AIDS”

Celem głównym programu było promowanie wśród młodzieży zachowań i postaw bezpiecznych w profilaktyce zakażeń HIV/AIDS. Grupą docelową w programie byli uczniowie VIII klas szkół podstawowych i ich rodzice. W 2024 roku do programu zgłosiło się 33 szkoły z powiatu piotrkowskiego. Programem objęto 506 uczniów i 362 rodziców. W ramach programu zorganizowano Konkurs Plastyczny „Młodzi o HIV i AIDS”. Zorganizowano Konferencję Profilaktyczną „Profilaktyka zakażeń HIV/AIDS – kiedyś i dziś” w Miejskim Ośrodku Kultury w Piotrkowie Trybunalskim. W Konferencji wzięło udział 135 osób.

4. Wojewódzka Kampania Edukacyjna „Dopalaczom mówimy STOP! – wybieramy zdrowie”

Kampania skierowana była do uczniów klas VII i VIII szkół podstawowych. Jej celem było obniżenie tendencji uczniów do ryzykownych zachowań, prowadzących do sięgania po środki odurzające. W roku szkolnym 2023/2024 Kampanię realizowały 34 szkoły podstawowe w powiecie. Objęto nią 1159 uczniów i 857 rodziców.

5. Program edukacyjny „Podstępne WZW”

Program skierowany był do uczniów szkół ponadpodstawowych. Miał na celu podniesienie wiedzy z zakresu profilaktyki zakażenia wirusem HBV i HCV oraz podejmowanie działań zmniejszających konsekwencje zakażenia. W powiecie piotrkowskim program realizowały 4 szkoły ponadpodstawowe, które objęły swoim zasięgiem 344 uczniów i 135 rodziców.

6. Program edukacyjny „Znamie! Znam Je?”

Celem programu była popularyzacja wiedzy na temat profilaktyki i czynników ryzyka czerniaka. Program objął swym zasięgiem 4 szkoły ponadpodstawowe. W programie wzięło udział 392 uczniów z klas I – IV i 135 rodziców.

8. Program edukacyjny „Wybierz Życie. Pierwszy Krok”.

W roku szkolnym 2023/2024 przeprowadzono realizację programu edukacyjnego „Wybierz Życie. Pierwszy Krok” w 4 szkołach powiatu piotrkowskiego. Program był skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych, zarówno do dziewcząt jak i do chłopców i ich rodziców. Celem programu było zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w powstawaniu nowotworów. Program realizowało 335 uczniów i 163 rodziców.

Podejmowano również działania nieprogramowe z zakresu bezpiecznego wypoczynku dzieci i młodzieży pod nazwą Kampania „Bezpieczne ferie 2024” i „Bezpieczne wakacje 2024”.

Przed rozpoczęciem ferii zimowych przygotowano i przekazano materiały edukacyjne, dotyczące bezpiecznego wypoczynku zimowego do organizatorów tego wypoczynku. Na terenie powiatu przeprowadzono 8 pogadanki z zakresu bezpiecznych ferii zimowych dla 148 uczestników. Podczas których omawiano profilaktykę stosowania nowych środków zastępczych – dopalaczy.

W ramach Akcji „Bezpieczne wakacje 2024” przygotowano pakiety z materiałami edukacyjnymi dla 34 placówek wypoczynku letniego. Przeprowadzono 38 spotkań

informacyjno-edukacyjnych z 1 321 uczestnikami. Na spotkaniach z dziećmi i młodzieżą omawiano tematykę bezpiecznego zachowania podczas wakacji, profilaktykę chorób zakaźnych oraz rolę szczepień ochronnych w profilaktyce oraz przekazano założenia Europejskiej Kampanii Informacyjnej EFSA z zakresu bezpieczeństwa żywności.

W 2024 roku w związku z tematyką Hasła Roku opracowano materiały edukacyjne i programy działalności placówek, które przekazano do współpracujących placówek.

W ramach współpracy z Fundacją OPUS przeprowadzono pogadankę z zakresu zdrowej żywności i wymagań w zakresie jej obrotu. Zorganizowano spotkanie dla kobiet z Kół Gospodyń Wiejskich, w którym udział wzięło 25 osób stacjonarnie i 73 osoby on-line reprezentujących 15 kół (KGW w Gajkowicach, KGW w Białkowicach, KGW Ręcznie, KGW w Twardosławicach, KGW w Tomawie, KGW w Jarostach, KGW w Cekanowie, KGW w Adamowie, KGW w Ogródzonej, KGW w Woli Krzysztoporskiej, KGW w Lesiopolu, KGW w Drzazgowej Woli, KGW w Srocku, KGW w Rakowie Dużym, KGW w Polichnie).

Zorganizowano spotkanie z młodzieżą w ramach Akcji Lato, gdzie przeprowadzono pogadankę z zakresu bezpiecznego wypoczynku dla 15 osób – w budynku OSP w Polichnie.

Podsumowanie działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w liczbach w roku 2024

W 2024 roku pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Piotrkowie Trybunalskim, w ramach sprawowanego nadzoru, przeprowadzili **3 656** kontroli sanitarnych, wizytacji i dochodzeń epidemiologicznych.

Lp.	Zagadnienie	Liczba kontroli/ wizytacji
1	Epidemiologia	997
2	Bezpieczeństwo żywności, żywienia i produktów kosmetycznych	1626
3	Higiena komunalna	467
4	Higiena pracy	214
5	Higiena dzieci i młodzieży	258
6	Zapobiegawczy nadzór sanitarny	45
7	Oświata zdrowotna	49
	Ogółem	3 656

W związku ze sprawowanym nadzorem wydano **336** decyzji administracyjnych merytorycznych oraz **389** decyzji płatniczych.

W postępowaniu represyjnym stosowano karanie mandatowe. Ukarano mandatami **77** osób na kwotę **22 300 zł**.

W ramach postępowania egzekucyjnego wydano **22** tytułów wykonawczych celem przymuszenia do wykonania obowiązku oraz wydano **195** postanowień

Tabela poniżej ilustruje działalność w tym zakresie, w poszczególnych zagadnieniach:

Lp.	Zagadnienie	Decyzje		Postanowienia	Tytuły wykonawcze	Nałożone mandaty karne
		Merytoryczne	Płatnicze			
1	Epidemiologia	4	4	25	22	0
2	Bezpieczeństwo żywności, żywienia i produktów kosmetycznych	222	279	0	0	76
3	Higiena komunalna	62	32	20	0	0
4	Higiena pracy	42	26	19	0	1
5	Higiena dzieci i młodzieży	5	2	0	0	0
6	Zapobiegawczy nadzór sanitarny	1	46	131	0	0
7	Ogółem	336	389	195	22	77